

Fagområde: Kulturminner

INNHALDSFORTEGNELSE

Fagområde: Kulturminner

0 Orientering og introduksjon	4
1 Historikk og status	5
1.1 Kortfattet endringslogg.....	5
2 Omfang	7
2.1 Omfatter.....	7
2.2 Målsetting.....	7
2.3 Bruksområde.....	7
3 Normative referanser	8
4 Definisjoner og forkortelser	9
4.1 Definisjoner.....	9
4.1.1 Former for vern etter kulturminneloven (Statlig vern).....	9
4.1.2 Andre former for vern.....	9
4.2 Forkortelser.....	9
5 Generelt om fagområdet	10
5.1 Innledning.....	10
5.2 Informasjon.....	10
6 Applikasjonsskjema	11
6.1 Introduksjon.....	11
6.2 Grafisk visning av applikasjonsskjema.....	12
6.2.1 Grafisk visning av Objekttyper.....	12
6.2.2 Grafisk visning av Kodelister.....	13
6.2.3 Grafisk visning av Datatyper.....	14
6.3 Tekstlig beskrivelse av applikasjonsskjema.....	15
6.3.1 Tekstlig beskrivelse av Objekttyper.....	15
6.3.1.1 Kulturmiljø.....	15
6.3.1.2 KulturmiljøGrense.....	15
6.3.1.3 KulturminneSikringssone.....	16
6.3.1.4 KulturminneSikringssoneGr.....	16
6.3.1.5 Kulturminne.....	16
6.3.1.6 KulturminneGrense.....	17
6.3.2 Tekstlig beskrivelse av Assosiasjoner.....	18
6.3.2.1 Assosiasjon <<Topo>> Kulturmiljø-KulturmiljøGrense.....	18
6.3.2.2 Assosiasjon <<Topo>> KulturminneSikringssone-KulturminneSikringssoneGr.....	18
6.3.2.3 Assosiasjon <<Topo>> Kulturminne-KulturminneGrense.....	18
6.3.2.4 Assosiasjon Kulturminne-KulturminneSikringssone.....	18
6.3.2.5 Assosiasjon Kulturminne-Kulturmiljø.....	19
1.1.1.1 Assosiasjon Kulturminne-KulturminneBygning.....	19
6.3.3 Tekstlig beskrivelse av Datatyper.....	19
6.3.3.1 <<DataType>> KulturminneDateringGruppe.....	19
6.3.3.2 <<DataType>> Vern.....	19
6.3.4 Tekstlig beskrivelse av Kodelister.....	20
6.3.4.1 <<CodeList>> KulturminneDatering.....	20
6.3.4.2 <<CodeList>> KulturminneDateringKvalitet.....	21
6.3.4.3 <<CodeList>> KulturminneHovedgruppe.....	21
6.3.4.4 <<CodeList>> KulturminneHovedMateriale.....	22
6.3.4.5 <<CodeList>> KulturminneKategori.....	22
6.3.4.6 <<CodeList>> KulturminneNåværendeFunksjon.....	22
6.3.4.7 <<CodeList>> KulturminneOpprinneligFunksjon.....	23
<<CodeList>> KulturminneVerneverdi.....	24
6.3.4.8 <<CodeList>> Vernelov.....	24
6.3.4.9 <<CodeList>> Vernetype.....	24
7 SOSI-format realisering	26
7.1 Objekttyper.....	26
7.1.1 Kulturminne.....	26
7.1.1.1 Kulturminne.....	26

7.1.1.2 KulturminneGrense.....	26
7.1.2 Kulturmiljø.....	27
7.1.2.1 Kulturmiljø.....	27
7.1.2.2 KulturmiljøGrense.....	27
7.1.3 Sikringssoner.....	28
7.1.3.1 KulturminneSikringssone.....	28
7.1.3.2 KulturminneSikringssoneGr.....	28
7.2 Objekttyper med tilhørighet i andre fagområder.....	29
7.2.1 KulturminneBygning (fra BYGG).....	29
7.3 Basisegenskaper og assosiasjoner.....	30
7.3.1 kulturminneAntall KM_ANTALL.....	30
7.3.2 kulturminneBetegnelse KM_BETEGN.....	30
7.3.3 kulturminneDatering KM_DAT.....	30
7.3.4 kulturminneDateringKvalitet KM_DATKVAL.....	31
7.3.5 kulturminneHovedgruppe KM_HOVEDGRUPPE.....	31
7.3.6 kulturminneHovedMateriale KM_MAT.....	32
7.3.7 kulturminneKategori KM_KATEGORI.....	32
7.3.8 kulturminneNåværendeFunksjon KM_FUNK_NÅ.....	32
7.3.9 kulturminneOpprinneligFunksjon KM_FUNK_OP.....	33
7.3.10 kulturminneSynlig KM_SYNLIG.....	33
7.3.11 kulturminneVerneverdi KM_VERNEVERDI.....	33
7.3.12 vernedato VERNEDATO.....	34
7.3.13 vernelov VERN_LOV.....	34
7.3.14 verneparagraf VERN_PARA.....	34
7.3.15 vernetype VERNTYPE.....	34
7.4 Gruppe-egenskaper.....	35
7.4.1 kulturminneDateringGruppe KM_DATERING.....	35
7.4.2 vern VERN.....	36
7.5 Egenskaper med tilhørighet i andre fagområder.....	36
7.6 Eksempler på SOSI formatet.....	37
8 GML realisering.....	42
8.1 GML skjema.....	42
8.2 Eksempel på GML-formatet.....	42
9 Fullstending endringslogg.....	43

0 Orientering og introduksjon

Dette fagområdet omhandler Kulturminner, som er et av flere fagområder i SOSI generell objektkatalog. Fagområdene er utgangspunktet for utarbeidelse av produktspesifikasjoner. En produktspesifikasjon vil ta utgangspunkt i den generelle objektkatalogen og spesifisere i detalj hvilke objekttyper, egenskaper og forhold som skal være med i spesifikasjonen. Eksempel på produktspesifikasjoner er Produktspesifikasjon FKB og temadataspesifikasjoner for Norge Digitalt.

1 Historikk og status

Versjon	Dato	Utført av	Grunnlag for endringen
2.2	1995-02	SOSI-gr 6	Diskusjoner i gruppen
3.0	1997-10	SOSI-gr 6	Diskusjoner i gruppen
3.1	1999-08	SOSI-gr 6	Behandlet i gruppen, sendt til høring
3.2		Riksantikvaren	Nytt bearbeidet forslag til behandling i gruppa
3.3		Riksantikvaren	Kommentarer, innspill og vedtak i SOSI-arbeidsgruppe 6
3.4	2002-09	SOSI-sekretariatet	Kommentarer, innspill og vedtak i SOSI-arbeidsgruppe 6
3.41	2003-11	Riksantikvaren/SOSI-sekretariatet	Kommentarer, innspill og vedtak i SOSI-arbeidsgruppe 6
4.0	2006-11	SOSI AG 6 / SOSI-sekretariatet	Ny utforming av standarden

Aktuell ansvarlig:

Statens kartverk
 SOSI-sekretariatet
 Kartverksv. 21, 3507 Hønefoss
 Tlf. 32 11 81 00
SOSI-sekretariatet@statkart.no

Faglig ansvarlig:

Direktoratet for kulturminnevern
 Riksantikvaren
 Dronningensgate 13, 0034 Oslo
 Tlf. 22 94 04 00
postmottak@ra.no

1.1 Kortfattet endringslogg

Denne versjonen av standarden er tilpasset det pågående standardiseringsarbeidet i regi av ISO/TC 211. Som et resultat at dette er standarden nå inndelt i en implementasjonsuavhengig del samt realisering i form av SOSI og GML (Geographic Markup Language), som er en variant av XML. Det legges opp til en gradvis overgang til realisering i form av GML. Som forberedelse til disse justeringene har SOSI arbeidsgruppe 1 vedtatt retningslinjer for arbeidet. Disse er tilgjengelige på SOSI's WEB sider, og omhandler

[Retningslinjer for arbeidet med neste versjon av SOSI \(4.0\)](#)
[Retningslinjer forholdet objektkatalog og produktspesifikasjon](#)
[Forholdet mellom objekttyper og temakoder](#)
[Prinsipper for definisjoner](#)

For å forstå bakgrunnen for flere av endringene henvises til disse retningslinjene.

For fullstendig endringslogg vises til kapittel 9 i denne beskrivelsen.

Temakoder er fjernet etter vedtak i AG1

Fagområde

Nivå	Type endring	Gjelder	Endring
Fagområde	Feltendring	KULTUR	Feltene NormativeReferanser, Målsetting, Historikk og status, og Omfang er endret.

Objekttype

Nivå	Type endring	Gjelder	Endring
Objekttype	Egenskaps-sletting	Flere	De generelle egenskapene ID, UNIVERS og IID er fjernet fra objekttypene
Objekttype	Ny gruppetype	KulturminneSikringssone	Objekttypen har fått ny gruppetype: "PUNKT"
Objekttype	Objektegenskap - ny	Kulturmiljø	Objekttypen har fått nye egenskap: " PLANID, PLANSTAT, og AREALST".
Objekttype	Ny gruppetype	Kulturmiljø	Objekttypen har fått ny gruppetype: "PUNKT"
Objekttype	Egenskaps-sletting	Kulturmiljø	Objekttypeegenskapene TOP_ARK, KM_INST og TOPO_ARK er fjernet fra objekttypen
Objekttype	Egenskaps-sletting	Kulturminne	Objekttypeegenskapene KM_FUNNOMST, KM_FUNN_DATO, TILVEKSTNR, KM_FUNN, TOP_ARK, KM_INST, KM_REGDATO og TOPO_ARK er fjernet fra objekttypen
Objekttype	Gruppetype - ny	Kulturminne	Objekttypen har fått nye lovlig gruppetyper: KURVE og PUNKT
Objekttype	Objektegenskap - ny	Kulturminne	Objekttypen har fått nye egenskaper "PLANID, PLANSTAT, FELTREGISTRERT, og AREALST".

Egenskap til objekttype

Nivå	Type endring	Gjelder	Endring
Egenskap til objekttype	opsjon-endring	Kulturminne/BNR	Denne er nå påkrevet etter siste diskusjon i matrikkelen (10. august 2006), det har vært mye frem og tilbake vedr. matrikkelen.
Egenskap til objekttype	opsjon-endring	Kulturminne/KM_DATERING	objekttypeegenskapens opsjon er endret fra "P" til "O"

Objekttypeegenskapsverdi

Nivå	Type endring	Gjelder	Endring
------	--------------	---------	---------

Enkeltstående egenskap

Nivå	Type endring	Gjelder	Endring
Enkeltstående egenskap	Sletting	Flere	Egenskapene topografiskArkivGruppe, topografiskArkivnøkkel, tilvekstNummer, og kulturminneFunnstedGruppe er slettet
Enkeltstående egenskap	Feltlengde-endring	KM_KATEGORI	Egenskapens feltlengde endret fra "1" til "5"
Enkeltstående egenskap	Sletting	Flere	Egenskapen kulturminneInstitusjon, kulturminneFunnOmstendigheter, kulturminneRegistreringsdato , og kulturminneFunnDato er slettet

Kodeverdi

Nivå	Type endring	Gjelder	Endring
Kodeverdi	Sletting	VERNTYPE	Flere av kodeverdiene er slettet
Kodeverdi	Ny verdi	VERNTYPE	Flere nye kodeverdier
Kodeverdi	Ny verdi	KM_KATEGORI	Flere ny kodeverdier
Kodeverdi	Ny verdi	KM_DAT	Ny kodeverdi 155 = 1537-1649 for KM_DAT

Rolle til objekttype

Nivå	Type endring	Gjelder	Endring
Rolle til objekttype	Nye roller	Flere	Topologiske assosiasjoner opprettet.

Kulturminne har fått assosiasjon mot KulturminneBygning

Kodelisten kulturminneSynlig er fjernet, denne er erstattet av Boolean

Kulturminne og Kulturmiljø er rettet opp etter siste endring i Matrikkelen

med datatypen Matrikkelnummer, som nå har disse egenskaper:

matrikkelkommune, gårdsnummer, bruksnummer, festenummer og seksjonsnummer

2 Omfang

2.1 Omfatter

Fagområdet omfatter informasjon om alle kategorier av kulturminner. Den omfatter også større kulturmiljøer, og vernesonene som er definert omkring en rekke fredete kulturminner.

Strukturert registrering av kulturminner er blitt gjennomført av en rekke instanser i kulturminne-forvaltningen og til diverse formål. De 2 viktigste prosjektene har vært innsamlingen av fornminnedata ved de 5 arkeologiske landsdelsmuseene i forbindelse med produksjonen av det økonomiske kartverk (ØK-registrering) og den landsomfattende registreringen av etterreformatoriske kulturminner, i første rekke hus og ruiner/tufter (SEFRAK). Fra og med år 2004 ble de tidligere registrene Fornminneregisteret, Fredningsregistret og Kirkeregisteret samlet i en ny GIS-basert, landsdekkende kulturminnebase kalt Askeladden. Denne eies og driftes av Riksantikvaren og er tilgjengelig over Internet.

Tabellen under viser en oversikt over kjente kulturminneregistre p.r. dags dato med deres innhold og status. Det er også vist hvilke objekttyper dataene tilhører i datamodellen.

Register	Innhold	Status	Objekttype
Askeladden	Fredete kulturminner ev alle kategorier: arkeologiske, samiske, kulturminner under vann, bygninger, kirker og teknisk/industrielle minner. Også enkelte minner med ingen eller uavklart vernestatus.	Etablert februar 2005, under kontinuerlig oppdatering	KulturminneBygning Kulturminne Kulturmiljø KulturminneSikringszone
SEFRAK	Landsdekkende register hovedsakelig av hus fra perioden 1537–1900, men også en del hus fra 1900-tallet og mange ruiner/tufter	Bygningene inngår fra januar 2000 i GAB (Nasjonalt Bygningsreg.)	KulturminneBygning Kulturminne Kulturmiljø
Svalbard	Kulturminneregistreringer på Svalbard.	Innlemmet i Askeladden i 2005.	KulturminneBygning Kulturminne
Statens bygninger	En lokal database hos Statsbygg med verneverdige bygninger i statens eie.	Utvikles videre gjennom prosjektet ”Statens Kulturhistoriske Bygninger”.	KulturminneBygning
Prosjekt-relaterte databaser	Prosjektrelaterte registreringer av ulike typer kulturminner.	Standardisering, stedfesting og systemutvikling er ikke planlagt.	KulturminneBygning Kulturminne
Bergkunst	Registrering og overvåking av bergkunstlokaliteter.	Blir etter planen innlemmet i Askeladden i år 2006	Kulturminne KulturminneSikringszone
VARDA	Veghistoriske kulturminner. Base som eies og forvaltes av Statens Vegvesen.	Ferdig utviklet.	Kulturminne KulturminneBygning

2.2 Målsetting

SOSI-spesifikasjonen vil ikke erstatte etablerte opplegg for registrering av kulturminnedata, men den identifiserer et minste felles multiplum for opplysningene som bør samles om kulturminner og kulturmiljøer

Kulturminnernes vernestatus er under kontinuerlig evaluering og kan også bli endret.

Imidlertid vil endring av vernestatus ikke medføre omklassifisering til en annen objekttype, ettersom vernestatus er en egenskap og ikke et bestemmende kriterium for klassifisering.

2.3 Bruksområde

Gjennom lettere tilgang til kartfestet informasjon om kulturminner, sikringssoner og kulturmiljøer vil man heve kunnskapsnivået om kulturminner blant planleggere, eiere og brukere av arealer og infrastruktur. Formidling av informasjon om vår kulturarv vil bli styrket. Økt bevissthet gir bedre vern.

Spesifikasjonen vil også gi muligheter for effektiv og samordnet lagring, analyse, utveksling og presentasjon av stedfestet informasjon om kulturminner på tvers av samfunnssektorer og organisasjonsgrenser.

---

3 Normative referanser

[LOV 1978-06-09 nr 50: Lov om kulturminner.](#)

Plan- og bygningsloven av 14. juni 1985 nr. 77

---

4 Definisjoner og forkortelser

Definisjoner og forklaringer til begrep brukt for fagområdet.

4.1 Definisjoner

4.1.1 Former for vern etter kulturminneloven (Statlig vern)

Automatisk fredete kulturminner

Kulturminneloven §4 sier at alle kulturminner fra før 1537 er automatisk fredet. Samiske kulturminner eldre enn 100 år, kulturminner på Svalbard fra før 1946 er også automatisk fredet. Ved revisjon av loven i år 2000 ble også alle erklærte, stående byggverk (ikke bare bygninger) fra perioden 1537-1650 automatisk fredet. I tillegg til de kulturminnene som er kjent i dag, finnes det også store mengder uidentifiserte kulturminner av ulike typer som er automatisk fredet. (Se kapittel 7.6 Eksempel nr. 1)

Sikringssone

Rundt et automatisk fredete kulturminner hører det i henhold til kml § 6 en sikringssone for å beskytte kulturminnet mot skadelige inngrep. Hvis et slikt område ikke er spesielt definert, gjelder en 5 meters sikringssone ut fra kulturminnets ytterkant. En sikringssone kan også opprettes omkring et vedtaksfredete kulturminne (kml § 19) (Se kapittel 7.6 Eksempel nr. 2)

Vedtaksfredete kulturminner

Riksantikvaren kan frede byggverk og anlegg (eller deler av dem) av nasjonal interesse etter vedtak i henhold til kml §15 (selv kulturminnet) og § 19 (et område rundt). En slik fredning kan omfatte både eksteriør, interiør og uterom. Statlige bygninger kan fredes etter forskrift i følge kml §22a. (Se kapittel 7.6 Eksempel nr. 3)

Kulturmiljøer

Kulturmiljøer kan fredes etter vedtak i henhold til KML §20. (Se kapittel 7.6 Eksempel nr. 4)

Midlertidig fredning

Dersom et kulturminne eller –miljø av nasjonal interesse utsettes for en umiddelbar trussel om endring eller ødeleggelse, kan kulturminneforvaltningen (Riksantikvaren, fylkeskommunene eller Samisk kulturminneråd) treffe vedtak om midlertidig fredning etter kml § 22.4 inntil spørsmålet om permanent fredning er avgjort. En midlertidig fredning skal alltid følges av en permanent fredningssak etter kml §§ 15, 19 eller 20.

Skipsfunn

Skipsfunn eldre enn 100 år eies av Staten når det ikke lenger er rimelig mulighet til å finne ut om det er noen eier eller hvem som er eier (kml § 14). (Se kapittel 7.6 Eksempel nr. 7)

4.1.2 Andre former for vern

Kulturminner regulert til bevaring

Kommuner har anledning til å verne kulturminner og kulturmiljøer gjennom regulering til spesialområde etter Plan- og bygningsloven. Slik type vern omfatter kun utvendige arealer og bygningenes eksteriør. Enkelte kommuner er i ferd med å utarbeide kommunedelplaner for vern av kulturminner og områder med kulturminner. (Se kapittel 7.6 Eksempler, nr. 5)

Bevaringslister

Byantikvaren i Oslo utgir en liste over verneverdige bygninger og anlegg i kommunen kalt ”gul liste”. Listen dekker både objekter som har formell vernestatus og objekter som er vurdert som bevaringsverdige av Byantikvaren. Tilsvarende lister fins også i en del andre kommuner Det pågår også evaluering av kulturminner som er registrert i SEFRAK. Her skiller det mellom 3 kategorier av verneverdi; A, B og C, hvorav A indikerer høyest verdi. (Se kapittel 7.6 Eksempel nr. 6)

Kulturminner registrert i verneplan

Riksantikvaren, den regionale kulturminneforvaltningen i fylkeskommunene eller andre, som for eksempel større (gjærne statlige) grunneiere, kan utarbeide verneplaner. Kulturminner og kulturmiljøer som inngår i slike planer, kan senere vernes på ulike måter: enten fredes med hjemmel i kulturminneloven, bevares med hjemmel i plan- og bygningsloven, eller sikres gjennom avtale med grunneier. Det vil være sterke verneinteresser knyttet til slike kulturminner og kulturmiljøer. (Se kapittel 7.6 Eksempler, nr. 8)

4.2 Forkortelser

---

5 Generelt om fagområdet

5.1 Innledning:

Kulturminner er i Kulturminneloven av 1978 definert som alle spor etter menneskelig virksomhet i vårt fysiske miljø, herunder lokaliteter det knytter seg historiske hendelser, tro eller tradisjon til. Et kulturminne kan således være en steinalderboplass, en stavkirke fra middelalderen, en gammetuft, et skipsvrak, arkeologiske rester fra bergdrift fra 1700-tallet, eller et kontorbygg fra vår egen tid. En lokalitet omtalt i sagn kan betegnes som et kulturminne, såvel som naturformasjoner med kulturhistoriske assosiasjoner. Også steder hvor det er gjort funn av oldsaker eller samisk materiale er å regne som kulturminner.

Omkring fredete kulturminner kan det være definert egne sikringssoner. Dette er fredete områder som skal hindre tekniske inngrep i umiddelbar nærhet av selve kulturminnet.

Med kulturmiljø menes områder hvor kulturminner inngår som del av en større helhet eller sammenheng. Det kan dreie seg om en samling av bygninger eller andre kulturminner som fysisk eller funksjonelt er knyttet til hverandre. Slike områder kan ha enten en synlig eller en fortolket avgrensning. Et eksempel på et synlig avgrenset kulturmiljø er en kirkegård med en mur i naturstein rundt kirken og gravlunden. Dersom kirken er adskilt fra gravlunden, kan hele området defineres som et kulturmiljø selvom det ikke er avgrenset av en synlig fysisk grense. Andre eksempler på et fortolket avgrenset kulturmiljø kan være et felt med gravhauger fra jernalderen, et gårdstun, en fyrstasjon, et verneverdig tettsted med bygninger fra ulike tidsperioder eller spredte skipsvrak med last. Avgrensningen av slike områder skjer ved en faglig og helhetlig vurdering av kulturminnet.

Se for øvrig kap. 6 Datamodeller (UML), eller kap. 7 SOSI-realiserings for presise definisjoner av objekttypene.

5.2 Informasjon:

Bortsett fra de førreformatoriske kulturminner og samiske kulturminner eldre enn 100 år, er ikke kulturminner i utgangspunktet vernet. Deres verneverdi vil være et resultat av en faglig vurdering, som også vil kunne endres over tid. Denne vurderingen vil gi grunnlag for hvilken vernestatus et kulturminne blir tildelt. Med hjemmel i kulturminneloven (kml) kan kulturminner fredes på grunnlag av sin kunnskapsverdi (som vitenskapelig kildemateriale), bruksverdier, opplevelsesverdi eller pedagogiske verdi. Med hjemmel i Plan- og Bygningsloven kan kulturminner vernes gjennom regulering til Spesialområde bevaring.

---

6 Applikasjonsskjema

6.1 Introduksjon

Kulturminner i det fysiske miljøet består oftest av diverse typer menneskeskapt struktur, som er satt opp til ett eller flere bestemte formål. Hovedinndelingen i datamodellen er basert på fysiske former og graden av menneskeaktivitet, m.a.o. synlige karakteristikk. Hverken alder eller formell vernestatus er brukt som bestemmende kriterier i hovedinndelingen, disse behandles som egenskaper knyttet til de enkelte objektene.

Datamodellen for kulturminner består av 3 objekttyper: Kulturminne, Kulturmiljø samt Sikringssone. Sikringssoner er ikke kulturminner i seg selv, men først og fremst juridiske objekt med en definert utstrekning. Informasjon om stående bygninger (som også kan være definert som kulturminner) er beskrevet i bygningskapitlet i SOSI-standard.

Et kulturminne vil forekomme som en flate (Kulturminne) definert med en grense (KulturminneGrense), eller som et punkt. Lineære kulturminner uten nevneverdig flateinnhold kan også forekomme f.eks. en veistrekning eller et steingjerde. I noen tilfelle vil et kulturminne allerede være tilstede blant kartdata, men uten de egenskaper som gjør objektet interessant i en kulturminnesammenheng. Typiske eksempler her er kraftdemninger og festningsvoller.

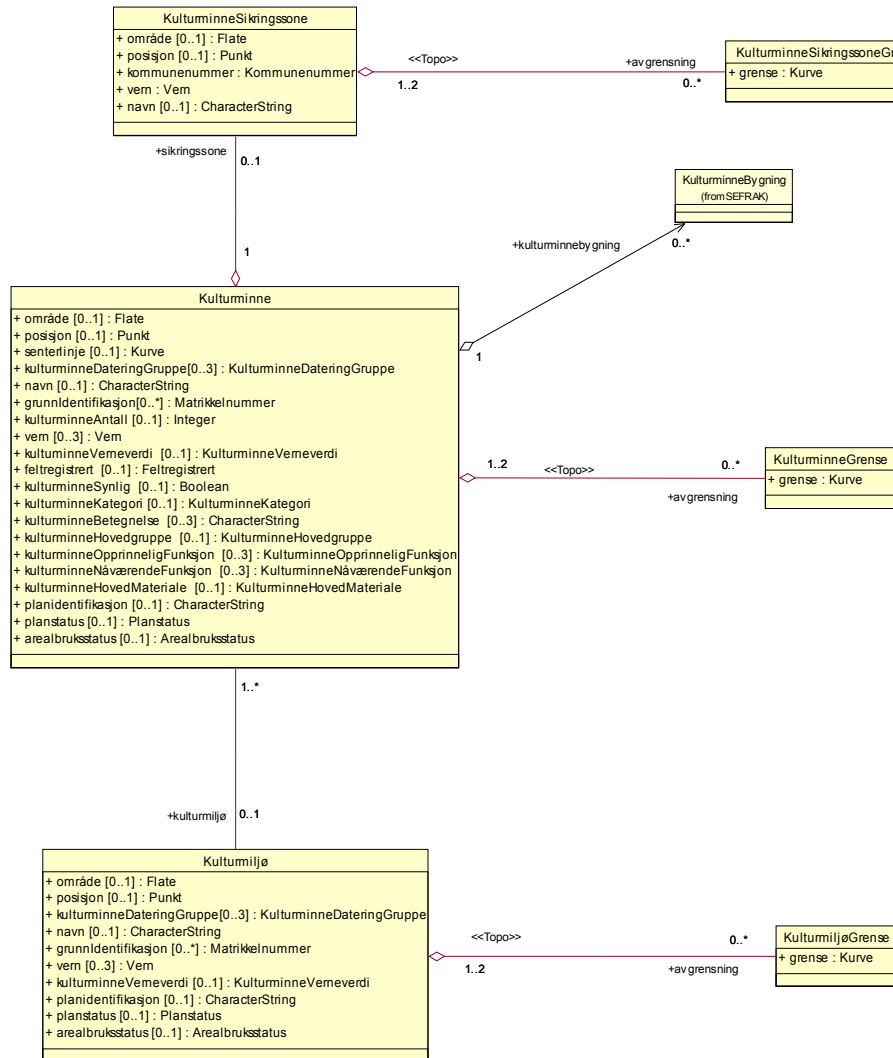
Omkring et fredet kulturminne (gjelder også bygninger) kan det ligge en sikringssone som også er fredet. Denne forekommer som en flate (KulturminneSikringssone) definert med en grense (KulturminneSikringssoneGr).

Et kulturmiljø kan bestå av flere verneverdige eller fredete bygninger og/eller andre kulturminner. Det kan også utgjøre et annet område som er av interesse i kulturminneforvaltningen, f.eks. i forbindelse med en prognoseanalyse. Det kan selv være fredet etter vedtak eller regulert til bevaring. Det vil forekomme som en flate (Kulturmiljø) definert med en grense (KulturmiljøGrense).

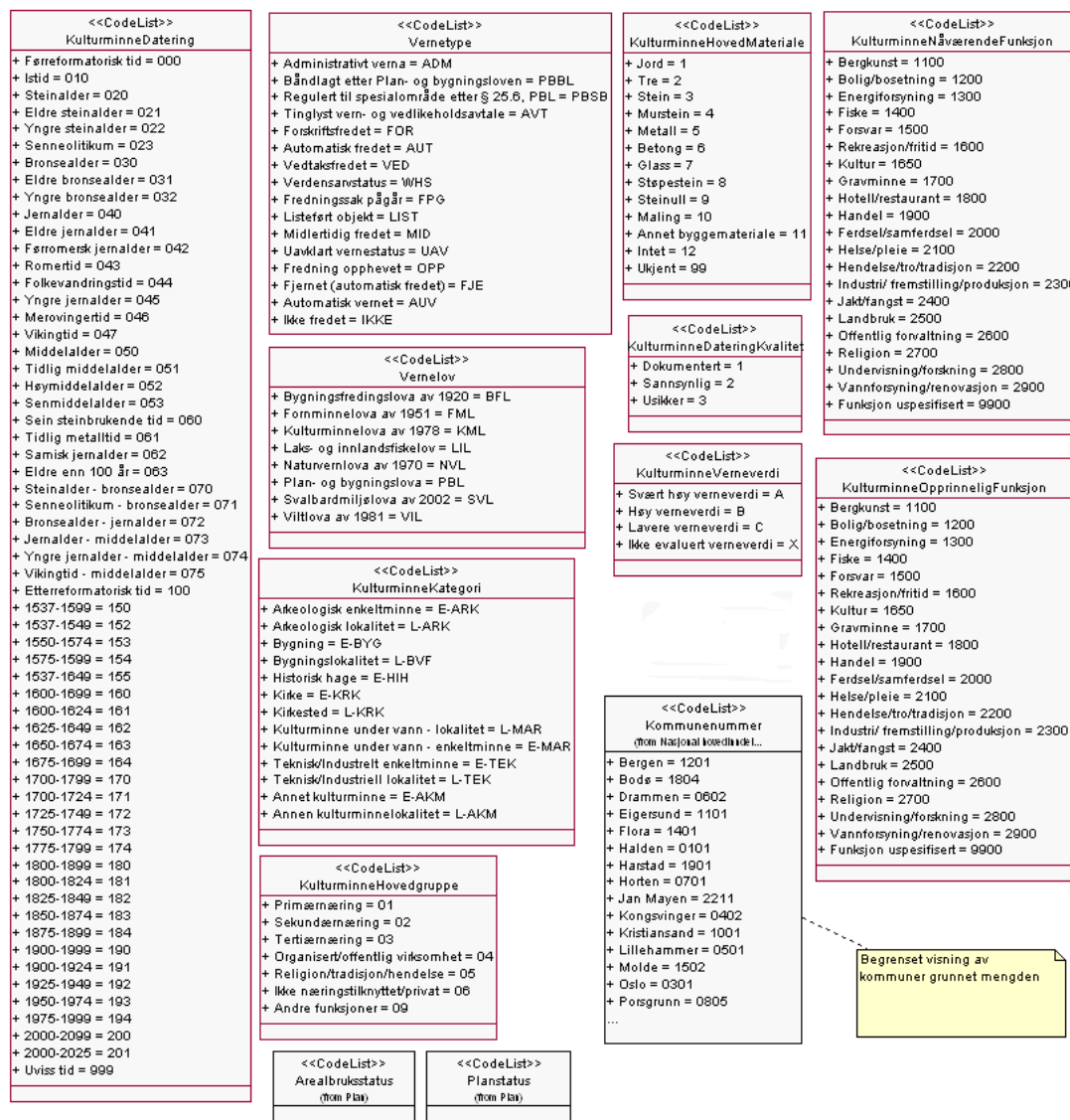
Modellen viser at et kulturminne (eller en kulturminneregistrert bygning) kan inngå i et eller flere kulturmiljøer. Et kulturmiljø kan inneholde en eller flere registrerte kulturminner/bygninger, men må ikke nødvendigvis inneholde noen slike. Et kulturminne (eller en km-reg. bygning) kan være omgitt av en sikringssone, men en sikringssone må alltid omfatte et kulturminne eller en kulturminneregistrert bygning.

6.2 Grafisk visning av applikasjonsskjema

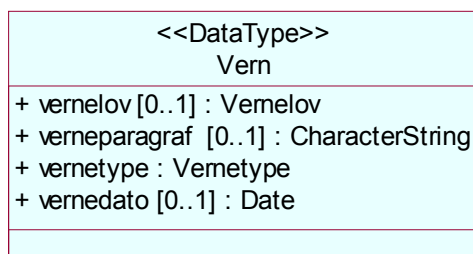
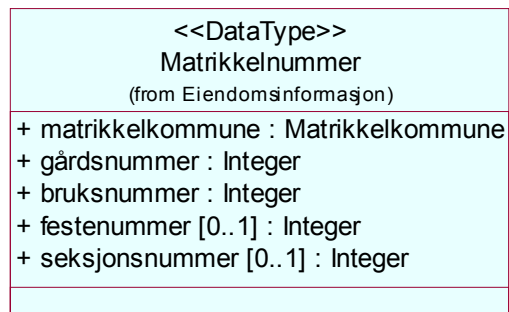
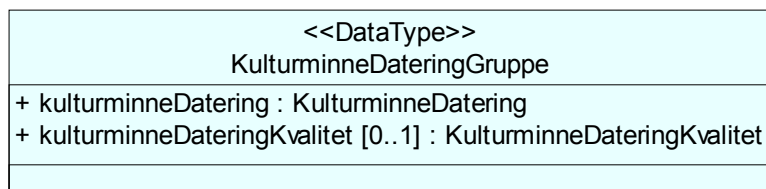
6.2.1 Grafisk visning av Objekttyper

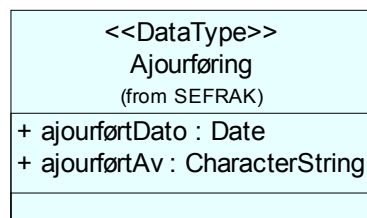
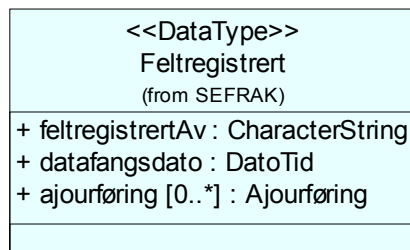
6.2.2 Grafisk visning av Kodelister

6.2.3 Grafisk visning av Datatyper

Objekttypen Kulturminne har denne definisjonen "Dersom verneparagraf skal benyttes, må også vermelov benyttes"
Objekttypen KulturminneSikringssone har en annen spesifisering, "vermelov, verneparagraf og vernetype er påkrevet, mens vernedato er opsjonell"

6.3 Tekstlig beskrivelse av applikasjonskjema

Forklaring til forkortelsene i overskriften: Kolonnen merket (-) viser minimumskardinalitet. Kolonnen merket (+) viser maksimumskardinalitet.

6.3.1 Tekstlig beskrivelse av Objekttyper

6.3.1.1 Kulturmiljø

Nr	Navn / Rollenavn	Definisjon	-	+	Type	Restriksjon
1	Objekttype Kulturmiljø	områder hvor kulturminner inngår som del av en større helhet eller sammenheng Merknad: Det kan være en samling av bygninger eller andre kulturminner som fysisk eller funksjonelt er knyttet til hverandre				
1.1	område	objektets utstrekning	0	1	Flate	
1.2	posisjon	sted som objektet eksisterer på	0	1	Punkt	
1.3	kulturminneDateringGruppe	opplysninger om kulturminnets alder	0	3	KulturminneDateringGruppe	
1.4	navn	ord som noen eller noe kalles ved	0	1	CharacterString	
1.5	grunnIdentifikasjon	sammensatt egenskap som inneholder gårdsnummer, bruksnummer, festenummer, og seksjonsnummer	0	N	Matrikelnummer	
1.6	vern	lovgrunnlag for restriksjoner knyttet til et objekt	0	3	Vern	
1.7	kulturminneVerneverdi	vurdering av verneverdien til kulturminner og kulturmiljøer som ikke er underlagt formelt vern etter lov	0	1	KulturminneVerneverdi	
1.8	planidentifikasjon	entydig identifikasjon for en plan innen en kommune (PBL § 19-1, 6. ledd, § 20-1, 2. ledd og 5. ledd og § 22 og § 28-2)	0	1	CharacterString	
1.9	planstatus	planens behandling (PBL §§ 19-4, 20-5, 27-1, 27-2, 28-1 og 28-2) samt planens virkning (PBL §§ 19-6, 20-6, 28-2 og 31)	0	1	Planstatus	
1.10	arealbruksstatus	status for arealbruk innen oversiktsplan (PBL § 20-4, 1. ledd og § 25)	0	1	Arealbruksstatus	
1.11	Rolle avgrensning		0	N	KulturmiljøGrense	Rollen er en aggregering
1.12	Rolle (unavnet) Kulturminne		1	N	Kulturminne	

6.3.1.2 KulturmiljøGrense

Nr	Navn / Rollenavn	Definisjon	-	+	Type	Restriksjon
2	Objekttype KulturmiljøGrense	avgrensning av et kulturmiljø				
2.1	grense	forløp som følger overgang mellom ulike fenomener	1	1	Kurve	
2.2	Rolle (unavnet) Kulturmiljø		1	2	Kulturmiljø	

6.3.1.3 KulturminneSikringssone

Nr	Navn / Rollenavn	Definisjon	-	+	Type	Restriksjon
3	Objekttype KulturminneSikringssone	områder som er avgrenset gjennom fredninger etter Kulturminneloven §§ 6 og 19 Merknad: Dvs. en fredet sone som omgir selve kulturminnet, men som ikke trenger å ha særskilte kulturhistoriske kvaliteter utover dette.				
3.1	område	objektets utstrekning	0	1	Flate	
3.2	posisjon	sted som objektet eksisterer på	0	1	Punkt	
3.3	kommunennummer		1	1	Kommunennummer	
3.4	vern	lovgrunnlag for restriksjoner knyttet til et objekt	1	1	Vern	
3.5	navn	ord som noen eller noe kalles ved	0	1	CharacterString	
3.6	Rolle avgrensning		0	N	KulturminneSikringssoneGr	Rollen er en aggregering
3.7	Rolle (unavnet) Kulturminne		1	1	Kulturminne	

6.3.1.4 KulturminneSikringssoneGr

Nr	Navn / Rollenavn	Definisjon	-	+	Type	Restriksjon
4	Objekttype KulturminneSikringssoneGr	avgrensning av en sikringssone				
4.1	grense	forløp som følger overgang mellom ulike fenomener	1	1	Kurve	
4.2	Rolle (unavnet) KulturminneSikringssone		1	2	KulturminneSikringssone	

6.3.1.5 Kulturminne

Nr	Navn / Rollenavn	Definisjon	-	+	Type	Restriksjon
5	Objekttype Kulturminne	lokalitet med fysiske spor av menneskelig virksomhet, eller lokaliteter der det knytter seg historiske hendelser, tro eller tradisjon til, eller steder hvor det er gjort funn av oldsaker eller samisk materiale Merknad: En lokalitet kan inneholde et eller flere enkeltminner. Objekttypen omfatter ikke stående bygninger (dvs. bygninger med tak), disse hører inn under objekttypen "bygningenhet". I tilfeller hvor kulturminnet har en viss utstrekning som f.eks. en kirkegård eller et gravfelt, bør det angis som en flate. Eksempel: Boplasser, gravminner, forsvarsverk, fangstanlegg, vegfar, bruer, kanaler, tekniske installasjoner, ruiner m.m.				
5.1	område	objektets utstrekning	0	1	Flate	
5.2	posisjon	sted som objektet eksisterer på	0	1	Punkt	
5.3	senterlinje	forløp som følger objektets sentrale del	0	1	Kurve	
5.4	kulturminneDateringGruppe	kulturminnets alder	0	3	KulturminneDateringGruppe	
5.5	navn	ord som noen eller noe kalles ved	0	1	CharacterString	
5.6	grunnIdentifikasjon	sammensatt egenskap som inneholder gårdsnummer, bruksnummer, festenummer, og seksjonsnummer	0	N	Matrikelnummer	
5.7	kulturminneAntall	totale antall enkeltminner innenfor en sammensatt kulturminnelokalitet	0	1	Integer	
5.8	vern	lovgrunnlag for restriksjoner knyttet til et objekt	0	3	Vern	
5.9	kulturminneVerneverdi	vurdering av verneverdi til kulturminner og kulturmiljør	0	1	KulturminneVerneverdi	

Fagområde: **Kulturminner**

5.10	feltregistrert	angivelse av hvem og når feltregistrering og eventuelle ajourføringer ble utført Merknad: Rubrikk nr 49 i sefrak-skjemaet.	0	1	Feltregistrert	
5.11	kulturminneSynlig	opplysning om hvorvidt objektet er synlig på eller over bakkenivå Merknad: Dersom minst ett av enkeltminene på en kulturminnelokalitet er synlig, skal lokaliteten regnes som synlig	0	1	Boolean	
5.12	kulturminneKategori	hvilken hovedkategori et kulturminne tilhører	0	1	KulturminneKategori	
5.13	kulturminneBetegnelse	kortfattet artsbetegnelse for kulturminnet eller kulturmiljøet	0	3	CharacterString	
5.14	kulturminneHovedgruppe	hvilken næringsgruppering/samfunnssektor kulturminnet hører med til Merknad: Overordnet gruppering av kulturminner basert på funksjon	0	1	KulturminneHovedgruppe	
5.15	kulturminneOpprinneligFunksjon	kulturminnets opprinnelige hovedfunksjon	0	3	KulturminneOpprinneligFunksjon	
5.16	kulturminneNåværendeFunksjon	nåværende eller sist registrerte funksjon	0	3	KulturminneNåværendeFunksjon	
5.17	kulturminneHovedMateriale	hovedmaterialet brukt i framstilling av kulturminnet	0	1	KulturminneHovedMateriale	
5.18	planidentifikasjon	entydig identifikasjon for en plan innen en kommune (PBL § 19-1, 6. ledd, § 20-1, 2. ledd og § 22 og § 28-2)	0	1	CharacterString	
5.19	planstatus	planens behandling (PBL §§ 19-4, 20-5, 27-1, 27-2, 28-1 og 28-2) samt planens virkning (PBL §§ 19-6, 20-6, 28-2 og 31)	0	1	Planstatus	
5.20	arealbruksstatus	status for arealbruk innen oversiktsplan (PBL § 20-4, 1. ledd og § 25)	0	1	Arealbruksstatus	
5.21	Rolle avgrensning		0	N	KulturminneGrense	Rollen er en aggregering
5.22	Rolle sikringssone		0	1	KulturminneSikringssone	Rollen er en aggregering
5.23	Rolle kulturmiljø		0	1	Kulturmiljø	
5.24	Rolle kulturminnebygning		0	N	KulturminneBygning	Rollen er en aggregering

6.3.1.6 KulturminneGrense

Nr	Navn / Rollenavn	Definisjon	-	+	Type	Restriksjon
6	Objekttype KulturminneGrense	avgrensning av et kulturminne				
6.1	grense	forløp som følger overgang mellom ulike fenomener	1	1	Kurve	
6.2	Rolle (unavnet) Kulturminne		1	2	Kulturminne	

6.3.2 Tekstlig beskrivelse av Assosiasjoner

6.3.2.1 Assosiasjon <<Topo>> Kulturmiljø-KulturmiljøGrense

Nr	Navn / Rollenavn	Definisjon	-	+	Type	Restriksjon
1	Assosiasjon Kulturmiljø-KulturmiljøGrense					
1.1	Rolle avgrensning		0	N	KulturmiljøGrense	Rollen er en aggregering
1.2	Rolle (unavnet) Kulturmiljø		1	2	Kulturmiljø	

6.3.2.2 Assosiasjon <<Topo>> KulturminneSikringssone-KulturminneSikringssoneGr

Nr	Navn / Rollenavn	Definisjon	-	+	Type	Restriksjon
2	Assosiasjon KulturminneSikringssone- KulturminneSikringssoneGr					
2.1	Rolle avgrensning		0	N	KulturminneSikringssoneGr	Rollen er en aggregering
2.2	Rolle (unavnet) KulturminneSikringssone		1	2	KulturminneSikringssone	

6.3.2.3 Assosiasjon <<Topo>> Kulturminne-KulturminneGrense

Nr	Navn / Rollenavn	Definisjon	-	+	Type	Restriksjon
3	Assosiasjon Kulturminne-KulturminneGrense					
3.1	Rolle avgrensning		0	N	KulturminneGrense	Rollen er en aggregering
3.2	Rolle (unavnet) Kulturminne		1	2	Kulturminne	

6.3.2.4 Assosiasjon Kulturminne-KulturminneSikringssone

Nr	Navn / Rollenavn	Definisjon	-	+	Type	Restriksjon
4	Assosiasjon Kulturminne-KulturminneSikringssone					
4.1	Rolle sikringssone		0	1	KulturminneSikringssone	Rollen er en aggregering
4.2	Rolle (unavnet) Kulturminne		1	1	Kulturminne	

6.3.2.5 Assosiasjon Kulturminne-Kulturmiljø

Nr	Navn / Rollenavn	Definisjon	-	+	Type	Restriksjon
5	Assosiasjon Kulturminne-Kulturmiljø					
5.1	Rolle kulturmiljø		0	1	Kulturmiljø	
5.2	Rolle (unavnet) Kulturminne		1	N	Kulturminne	

1.1.1.1.1 Assosiasjon Kulturminne-KulturminneBygning

Nr	Navn / Rollenavn	Definisjon	-	+	Type	Restriksjon
14	Assosiasjon Kulturminne-KulturminneBygning					
14.1	Rolle kulturminnebygning		0	N	KulturminneBygning	Rollen er en aggregering
14.2	Rolle (unavnet) Kulturminne		1	1	Kulturminne	

6.3.3 Tekstlig beskrivelse av Datatyper

6.3.3.1 <<DataType>> KulturminneDateringGruppe

Nr	Navn / Rollenavn	Definisjon	-	+	Type	Restriksjon
1	Datatype KulturminneDateringGruppe	kulturminnets alder				
1.1	kulturminneDatering	hvilken epoke eller periode kulturminnet stammer fra	1	1	KulturminneDatering	
1.2	kulturminneDateringKvalitet	påliteligheten av datering under kulturminneDatering	0	1	KulturminneDateringKvalitet	

6.3.3.2 <<DataType>> Vern

Nr	Navn / Rollenavn	Definisjon	-	+	Type	Restriksjon
2	Datatype Vern	lovgrunnlag for restriksjoner knyttet til et objekt				
2.1	vernelov	hvilken lov vern av objektet er hjemlet i	0	1	Vernelov	
8.2	verneparagraf	verneparagraf i lov Merknad: Nummer på aktuell paragraf i lov	0	1	CharacterString	
2.3	vernetype	hvilken forvaltningsmessig vernestatus et objekt har	1	1	Vernetype	
2.4	vernedato	dato når den angitte vernetype ble gjort gyldig	0	1	Date	

6.3.4 Tekstlig beskrivelse av Kodelister

6.3.4.1 <<CodeList>> KulturminneDatering

Nr	Kodenavn	Definisjon/Forklaring	Kode
1	Kodeliste KulturminneDatering	hvilken epoke eller periode kulturminnet stammer fra Merknad: Koden har tre siffer. Det første indikerer om kulturminnet er fra førreformatorisk tid. (OBS: innledende null er obligatorisk)	
1.1	Førreformatorisk tid		000
1.2	Istid		010
1.3	Steinalder		020
1.4	Eldre steinalder		021
1.5	Yngre steinalder		022
1.6	Senneolitikum		023
1.7	Bronsealder		030
1.8	Eldre bronsealder		031
1.9	Yngre bronsealder		032
1.10	Jernalder		040
1.11	Eldre jernalder		041
1.12	Førromersk jernalder		042
1.13	Romertid		043
1.14	Folkevandringstid		044
1.15	Yngre jernalder		045
1.16	Merovingertid		046
1.17	Vikingtid		047
1.18	Middelalder		050
1.19	Tidlig middelalder		051
1.20	Høymiddelalder		052
1.21	Senmiddelalder		053
1.22	Sein steinbrukende tid	Periode som overlapper 023-041 i fjellområder i Sør-Norge	060
1.23	Tidlig metalltid	Samisk periode som overlapper 030-043	061
1.24	Samisk jernalder	Samisk periode som overlapper 043-170	062
1.25	Eldre enn 100 år	Gjelder nyere samiske kulturminner og skipsvrak	063
1.26	Steinalder - bronsealder		070
1.27	Senneolitikum - bronsealder		071
1.28	Bronsealder - jernalder		072
1.29	Jernalder - middelalder		073
1.30	Yngre jernalder - middelalder		074
1.31	Vikingtid - middelalder		075
1.32	Etterreformatorisk tid		100
1.33	1537-1599		150
1.34	1537-1549		152
1.35	1550-1574		153
1.36	1575-1599		154
1.37	1537-1649	Etterreformatorisk tid før 1650	155
1.38	1600-1699	1600-tallet uspesifisert	160

Fagområde: **Kulturminner**

1.39	1600-1624		161
1.40	1625-1649		162
1.41	1650-1674		163
1.42	1675-1699		164
1.43	1700-1799	1700-tallet uspesifisert	170
1.44	1700-1724		171
1.45	1725-1749		172
1.46	1750-1774		173
1.47	1775-1799		174
1.48	1800-1899	1800-tallet uspesifisert	180
1.49	1800-1824		181
1.50	1825-1849		182
1.51	1850-1874		183
1.52	1875-1899		184
1.53	1900-1999	1900-tallet uspesifisert	190
1.54	1900-1924		191
1.55	1925-1949		192
1.56	1950-1974		193
1.57	1975-1999		194
1.58	2000-2099	2000-tallet uspesifisert	200
1.59	2000-2025		201
1.60	Uviss tid		999

6.3.4.2 <<CodeList>> KulturminneDateringKvalitet

Nr	Kodenavn	Definisjon/Forklaring	Kode
2	Kodeliste KulturminneDateringKvalitet	påliteligheten av datering under kulturminneDatering	
2.1	Dokumentert		1
2.2	Sannsynlig		2
2.3	Usikker		3

6.3.4.3 <<CodeList>> KulturminneHovedgruppe

Nr	Kodenavn	Definisjon/Forklaring	Kode
3	Kodeliste KulturminneHovedgruppe	hvilken næringsgruppering/samfunnssektor kulturminnet hører med til Merknad: Overordnet gruppering av kulturminner basert på funksjon	
3.1	Primærnæring		01
3.2	Sekundærnæring		02
3.3	Tertiærnæring		03
3.4	Organisert/offentlig virksomhet		04
3.5	Religion/tradisjon/hendelse		05
3.6	Ikke næringstilknyttet/privat		06
3.7	Andre funksjoner		09

6.3.4.4 <<CodeList>> KulturminneHovedMateriale

Nr	Kodenavn	Definisjon/Forklaring	Kode
4	Kodeliste KulturminneHovedMateriale	hovedmaterialet brukt i framstilling av kulturminnet Merknad: Kun hovedmaterialet skal angis, men kombinasjoner kan forekomme. Det er mulighet for å registrere inntil 3 verdier pr. objekt.	
4.1	Jord	Ubrent leire, jord (med eller uten halm eller annet bindingsmateriale)	1
4.2	Tre	Tre, tømmer, planker, halvkløvninger, stav, kubber	2
4.3	Stein	Bearbeidet eller naturstein	3
4.4	Murstein	Murstein, teglstein, brent leire	4
4.5	Metall		5
4.6	Betong	Betong, armert betong	6
4.7	Glass		7
4.8	Støpestein	Komposisjon, kunstig stein, Leca og lignende	8
4.9	Steinull	Steinull, mineralull, Rockwool, annet kunstig isoleringsmateriale	9
4.10	Maling	Hulemalerier og lignende	10
4.11	Annet byggemateriale		11
4.12	Intet	Naturfenomen, funnsted	12
4.13	Ukjent		99

6.3.4.5 <<CodeList>> KulturminneKategori

Nr	Kodenavn	Definisjon/Forklaring	Kode
5	Kodeliste KulturminneKategori	hovedkategori et kulturminne tilhører Merknad: Kategori gjenspeiler hovedsakelig en forvaltningsmessig inndeling av kulturminnene, i motsetning til hovedgruppe og funksjon som gjenspeiler tilknytninger til samfunnssektorer.	
5.1	Arkeologisk enkeltminne		E-ARK
5.2	Arkeologisk lokalitet		L-ARK
5.3	Bygning		E-BYG
5.4	Bygningslokalitet		L-BVF
5.5	Historisk hage		E-HIH
5.6	Kirke		E-KRK
5.7	Kirkested		L-KRK
5.8	Kulturminne under vann - lokalitet		L-MAR
5.9	Kulturminne under vann - enkeltminne		E-MAR
5.10	Teknisk/Industrielt enkeltminne		E-TEK
5.11	Teknisk/Industriell lokalitet		L-TEK
5.12	Annet kulturminne		E-AKM
5.13	Annen kulturminnelokalitet		L-AKM

6.3.4.6 <<CodeList>> KulturminneNåværendeFunksjon

Nr	Kodenavn	Definisjon/Forklaring	Kode
6	Kodeliste KulturminneNåværendeFunksjon	nåværende eller sist registrerte funksjon	
6.1	Bergkunst		1100
6.2	Bolig/bosetning		1200

Fagområde: **Kulturminner**

6.3	Energiforsyning		1300
6.4	Fiske		1400
6.5	Forsvar		1500
6.6	Rekreasjon/fritid		1600
6.7	Kultur		1650
6.8	Gravminne		1700
6.9	Hotell/restaurant		1800
6.10	Handel		1900
6.11	Ferdse/samferdse		2000
6.12	Helse/pleie		2100
6.13	Hendelse/tro/tradisjon		2200
6.14	Industri/ fremstilling/produksjon	All produksjon uansett alder	2300
6.15	Jakt/fangst		2400
6.16	Landbruk		2500
6.17	Offentlig forvaltning		2600
6.18	Religion		2700
6.19	Undervisning/forskning		2800
6.20	Vannforsyning/renovasjon		2900
6.21	Funksjon uspesifisert		9900

6.3.4.7 <<CodeList>> KulturminneOpprinneligFunksjon

Nr	Kodenavn	Definisjon/Forklaring	Kode
7	Kodeliste KulturminneOpprinneligFunksjon	kulturminnets opprinnelige hovedfunksjon	
7.1	Bergkunst		1100
7.2	Bolig/bosetning		1200
7.3	Energiforsyning		1300
7.4	Fiske		1400
7.5	Forsvar		1500
7.6	Rekreasjon/fritid		1600
7.7	Kultur		1650
7.8	Gravminne		1700
7.9	Hotell/restaurant		1800
7.10	Handel		1900
7.11	Ferdse/samferdse		2000
7.12	Helse/pleie		2100
7.13	Hendelse/tro/tradisjon		2200
7.14	Industri/ fremstilling/produksjon	All produksjon uansett alder	2300
7.15	Jakt/fangst		2400
7.16	Landbruk		2500
7.17	Offentlig forvaltning		2600
7.18	Religion		2700
7.19	Undervisning/forskning		2800
7.20	Vannforsyning/renovasjon		2900
7.21	Funksjon uspesifisert		9900

Fagområde: **Kulturminner**

<<CodeList>> KulturminneVerneverdi

Nr	Kodenavn	Definisjon/Forklaring	Kode
8	Kodeliste KulturminneVerneverdi	vurdering av verneverdien til kulturminner og kulturmiljøer Merknad: (For lovfestet vern: se elementet Vern)	
8.1	Svært høy verneverdi		A
8.2	Høy verneverdi		B
8.3	Lavere verneverdi		C
8.4	Ikke evaluert verneverdi		X

6.3.4.8 <<CodeList>> Vernelov

Nr	Kodenavn	Definisjon/Forklaring	Kode
9	Kodeliste Vernelov	hvilken lov vern av objektet er hjemlet i	
9.1	Bygningsfredingslova av 1920		BFL
9.2	Fornminnelova av 1951		FML
9.3	Kulturminnelova av 1978		KML
9.4	Laks- og innlandsfiskelov		LIL
9.5	Naturvernlova av 1970		NVL
9.6	Plan- og bygningslova		PBL
9.7	Svalbardmiljølova av 2002		SVL
9.8	Viltlova av 1981		VIL

6.3.4.9 <<CodeList>> Vernetype

Nr	Kodenavn	Definisjon/Forklaring	Kode
10	Kodeliste Vernetype	hvilken forvaltningsmessig vernestatus et objekt har	
10.1	Administrativt verna	Objekt som inngår i en statlig verneplan e.l., men som ikke er formelt fredet	ADM
10.2	Båndlagt etter Plan- og bygningsloven	Etter plan- og bygningslov § 20-4.4 kan arealer i kommuneplanens arealdel båndlegges med hjemmel i særlov eller som kommunen mener det vil bli aktuelt å båndlegge. Dette omfatter blant annet områder som er tenkt eller foreslått fredet etter kulturminneloven eller naturvernloven eller regulert til spesialområde bevaring. Rettsvirkningen av arealdelen til planen for slike områder er begrenset til 4 år fra kommunestyrets vedtak av kommuneplanen med adgang til forlengelse i 2 år. Kommunen kan også båndlegge arealer ved å nedlegge midlertidig forbud mot deling og byggarbeider etter plan- og bygningslov § 33 i påvente av reguleringsplan. Forbudets virkning er begrenset til 2 år, men kan forlenges.	PBBL
10.3	Regulert til spesialområde etter § 25.6, PBL		PBSB
10.4	Tinglyst vern- og vedlikeholdsavtale	Tinglyst vern- og vedlikeholdsavtale: Ikke fredete bygninger som tidligere har fått tilskudd på antikvarisk grunnlag og hvor eier har undertegnet en slik avtale. Vern- og vedlikeholdsavtalen skal være tinglyst. I avtalen ligger en klausul om at kulturminnemyndigheten skal godkjenne endringer som går utover rent vedlikehold.	AVT
10.5	Forskriftsfredet	Fredet etter forskrift (Kulturminneloven § 22a): Bygninger i Statens eie kan være fredet ved forskrift. Rettsvirkning og konsekvensene av fredningen er den samme som ved vedtaksfredning.	FOR
10.6	Automatisk fredet	Automatisk fredet (Kulturminneloven § 4) er alle kulturminner eldre enn år 1537 og samiske kulturminner eldre enn 100 år. Fredningen omfatter også en sikringssone på fem meter rundt kulturminnet. Stående byggverk oppført i perioden 1537 til og med 1649 er etter erklæring fra Riksantikvaren også automatisk fredet.	AUT
10.7	Vedtaksfredet	Vedtaksfredet (Kulturminneloven §§ 15, 20) er bygninger og anlegg fredet etter eget vedtak. Fredningen omfatter eksteriør, interiør og veggfast inventar, dersom ikke annet er nevnt i fredningsvedtaket. Vedtak om bygninger i fredete kulturmiljøer etter § 20 er fattet av Kongen i statsråd.	VED

Fagområde: **Kulturminner**

10.8	Verdensarvstatus	Kulturmiljø eller kulturminne som står på UNESCO si liste over "World heritage sites"	WHS
10.9	Fredningssak pågår	Igangsett fredningssak, men ingen formelle vedtak ennå	FPG
10.10	Listeført objekt	Rundskriv T-3/2000 fra Kirke- utdannings- og forskningsdepartementet og Miljøverndepartementet gir en rekke kirker et spesielt vern, ved at de ikke kan rives, ombygges eller gjennomgå større forandringer uten tillatelse fra biskopen. Bygninger på byantikvarens gule liste i Oslo gir ikke bygningene formelt juridisk vern, og skal derfor ikke oppføres i denne kategori.	LIST
10.11	Midlertidig fredet	Kulturminne eller kulturmiljø som er midlertidig freda etter Kulturminnelova § 22.4	MID
10.12	Uavklart vernestatus	Brukes om objekter som kan komme inn under bestemmelsene for automatisk fredning, men der status ennå ikke er formelt avklart.	UAV
10.13	Fredning opphevet	Har tidligere hatt status som fredet	OPP
10.14	Fjernet (automatisk fredet)	Objekt som har vært underlagt bestemmelsene for automatisk fredning, men som nå er borte. I slike tilfeller oppheves likevel ikke fredingsstatusen.	FJE
10.15	Automatisk vernet	Kulturminne under vann som er beskyttet av bestemmelse om statlig eierskap	AUV
10.16	Ikke fredet		IKKE

7 SOSI-format realisering

Modellene i kapittel 6 er beskrevet i form av implementasjonsuavhengige UML modeller. Disse modellene må realiseres i den plattform som er utgangspunkt for datautveksling. Dette kapittel beskriver realisering i form av SOSI-syntaks. En annen realiseringsplattform kan være GML (Geography Markup Language).

7.1 Objekttyper

Tabellene nedenfor spesifiserer hvordan objekttypene blir kodet i SOSI-formatet. Forklaring til forkortelsene i overskriften: Kolonnen merket (-) viser minimumskardinalitet eller B for betingelse. Kolonnen merket (+) viser maksimumskardinalitet.

7.1.1 Kulturminne

7.1.1.1 Kulturminne

lokalitet med fysiske spor av menneskelig virksomhet, eller lokaliteter der det knytter seg historiske hendelser, tro eller tradisjon til, eller steder hvor det er gjort funn av oldsaker eller samisk materiale

Merknad: En lokalitet kan inneholde et eller flere enkeltminner.

Objekttypen omfatter ikke stående bygninger (dvs. bygninger med tak), disse hører inn under objekttypen "bygningenhet".

I tilfeller hvor kulturminnet har en viss utstrekning som f.eks. en kirkegård eller et gravfelt, bør det angis som en flate.

Eksempel: Boplasser, gravminner, forsvarsverk, fangstanlegg, vegfar, bruer, kanaler, tekniske installasjoner, ruiner m.m.

Egenskapsnavn	SOSI-navn	Verdi	-	+	Restriksjon
Geometri	Flate/Kurve/Punkt				
	..OBJTYPE	Kulturminne	1	1	
kulturminneDateringGruppe	..KM_DATERING		0	3	
kulturminneDatering	...KM_DAT		1	1	
kulturminneDateringKvalitet	...KM_DATKVAL		0	1	
navn	..NAVN		0	1	
matrikkelnummer	..MATRIKKELNUMMER		0	N	
matrikkelkommune	...MATRIKKELKOMMUNE		1	1	
gårdsnummer	...GNR		1	1	
bruksnummer	...BNR		1	1	
festenummer	...FNR		0	1	
seksjonsnummer	...SNR		0	1	
kulturminneAntall	..KM_ANTALL		0	1	
vern	..VERN		0	3	
vernelov	...VERN_LOV		0	1	
verneparagraf	...VERN_PARA		B	1	Dersom verneparagraf skal benyttes, må også vernelov benyttes
vernetype	...VERNTYPE		1	1	
vernedato	...VERNEDATO		0	1	
kulturminneVerneverdi	..KM_VERNEVERDI		0	1	
feltregistrert	..FELTREGISTRERT		0	1	
feltregistrertAv	...FELTREGISTRERTAV		1	1	
datafangstdato	...DATAFANGSTDATO		1	1	
ajourføring	...AJOURFØRING		0	1	
ajourførtDato	...AJOURFØRTDATO		1	1	
ajourførtAv	...AJOURFØRTAV		1	1	
kulturminneSynlig	..KM_SYNLIG		0	1	
kulturminneKategori	..KM_KATEGORI		0	1	
kulturminneBetegnelse	..KM_BETEGN		0	3	
kulturminneHovedgruppe	..KM_HOVEDGRUPPE		0	1	
kulturminneOpprinneligFunksjon	..KM_FUNK_OP		0	3	
kulturminneNåværendeFunksjon	..KM_FUNK_NÅ		0	3	
kulturminneHovedMateriale	..KM_MAT		0	1	
planidentifikasjon	..PLANID		0	1	
planstatus	..PLANSTAT		0	1	
arealbruksstatus	..AREALST		0	1	

7.1.1.2 KulturminneGrense

avgrensning av et kulturminne

Egenskapsnavn	SOSI-navn	Verdi	-	+	Restriksjon
Geometri	Kurve				
	..OBJTYPE	KulturminneGrense	1	1	

7.1.2 Kulturmiljø

7.1.2.1 Kulturmiljø

områder hvor kulturminner inngår som del av en større helhet eller sammenheng

Merknad: Det kan være en samling av bygninger eller andre kulturminner som fysisk eller funksjonelt er knyttet til hverandre

Egenskapsnavn	SOSI-navn	Verdi	-	+	Restriksjon
Geometri	Flate/Punkt				
	..OBJTYPE	Kulturmiljø	1	1	
kulturminneDateringGruppe	..KM_DATERING		0	3	
kulturminneDatering	...KM_DAT		1	1	
kulturminneDateringKvalitet	...KM_DATKVAL		0	1	
navn	..NAVN		0	1	
matrikelnummer	..MATRIKELNUMMER		0	N	
matrikelkommune	...MATRIKELKOMMUNE		1	1	
gårdsnummer	...GNR		1	1	
bruksnummer	...BNR		1	1	
festenummer	...FNR		0	1	
seksjonsnummer	...SNR		0	1	
vern	..VERN		0	3	
vernelov	...VERN_LOV		0	1	
verneparagraf	...VERN_PARA		B	1	Dersom verneparagraf skal benyttes, må også vernelov benyttes
vernetype	...VERNTYPE		1	1	
vernedato	...VERNEDATO		0	1	
kulturminneVerneverdi	..KM_VERNEVERDI		0	1	
planidentifikasjon	..PLANID		0	1	
planstatus	..PLANSTAT		0	1	
arealbruksstatus	..AREALST		0	1	

7.1.2.2 KulturmiljøGrense

avgrensing av et kulturmiljø

Egenskapsnavn	SOSI-navn	Verdi	-	+	Restriksjon
Geometri	Kurve				
	..OBJTYPE	KulturmiljøGrense	1	1	

7.1.3 Sikringssoner

7.1.3.1 KulturminneSikringssone

områder som er avgrenset gjennom fredninger etter Kulturminneloven §§ 6 og 19

Merknad: Dvs. en fredet sone som omgir selve kulturminnet, men som ikke trenger å ha særskilte kulturhistoriske kvaliteter utover dette.

Egenskapsnavn	SOSI-navn	Verdi	-	+	Restriksjon
Geometri	Flate/Punkt				
	..OBJTYPE	KulturminneSikringssone	1	1	
kommunennummer	..KOMM		1	1	
vern	..VERN		1	1	
vernelov	...VERN LOV		1	1	
verneparagraf	...VERN PARA		1	1	
vernetype	...VERNTYPE		1	1	
vernedato	...VERNEDATO		0	1	
navn	..NAVN		0	1	

7.1.3.2 KulturminneSikringssoneGr

avgrensning av en sikringssone

Egenskapsnavn	SOSI-navn	Verdi	-	+	Restriksjon
Geometri	Kurve				
	..OBJTYPE	KulturminneSikringssoneGr	1	1	

7.2 Objekttyper med tilhørighet i andre fagområder

Tabellene nedenfor viser hvilke objekttyper som har tilhørighet i andre fagområder

7.2.1 KulturminneBygning (fra BYGG)

kulturminner (hus) som er registrert etter Sefrak-metoden. Husene er fra før 1900, i enkelte kommuner fra før 1940.

Sefrak står for sekretariatet for registrering av faste kulturminner.

Merknad: Ikke alle SEFRAK-objekter har knytning til bygning. Vanligvis er knytningen til bygg, unntaksvis til tilbygg.

Egenskapsnavn	SOSI-navn	Verdi	-	+	Merknad
Geometri	Flate/Punkt				
	..OBJTYPE	KulturminneBygning	1	1	
byggningsnummer	..BYGGNR		0	1	
tilbyggsnr	..TILBYGGSNR		0	1	Realisering av assosiasjonen til Bygningsendring
sefrakId	..SEFRAK ID		0	1	
sefrakKommune	..SEFRAKKOMMUNE		1	1	
registreringKretsnr	..REGISTRERINGKRETSNR		1	1	
husLøpenr	..HUSLØPENR		0	1	
kulturminneBetegnelse	..KM BETEGN		0	1	
navn	..NAVN		0	1	
kulturminneVerneverdi	..KM VERNEVERDI		0	1	
etasjetall	..ETASJETALL		0	1	
hovedmålRubrikk	..HOVEDMÅLRUBRIKK		0	1	
lengdestørrelse	...LENGDESTØRRELSE		0	1	
måltall	...MÅLTALL		1	1	
lengdeenhet	...LENGDEENHET		2	2	Disse lengdestørrelse angir lengde og bredde
antallSkorsteiner	..ANTALLSKORSTEINER		0	1	
sefrakFunksjon	..SEFRAKFUNKSJON		0	1	
sefrakFunksjonsKode	..SEFRAK_FUNK_KODE		1	1	
sefrakFunksjonsstatus	..SEFRAK_FUNK_STAT		1	1	
opprinneligSosialtMiljø	..OPPRINNELIGSOSIALTMILJØ		0	1	
forholdAndreHus	..FORHOLDANDREHUS		0	1	
fysiskMiljø	..FYSISKMILJØ		0	1	
underbygningKonstr	..UNDERBYGNINGKONSTR		0	1	
kjeller	..KJELLER		0	1	
yttervegg	..YTTERVEGG		0	1	
fasade	..FASADE		0	1	
takform	..TAKFORM		0	1	
taktekking	..TAKTEKKING		0	1	
kulturminneDatering	..KULTURMINNEDATERING		0	1	
sefrakTiltak	...SEFRAK_TILTAK		1	1	
tidsangivelse	...TIDSANGIVELSE		1	1	
vern	..VERN		0	N	
vernelov	...VERN_LOV		0	1	
verneparagraf	...VERN_PARA		0	1	
vernetype	...VERNTYPE		1	1	
vernedato	...VERNEDATO		0	1	
endringvurdering	..ENDRINGSVURDERING		0	N	
endringsgrad	...ENDRINGSGRAD		1	1	
vurdertDato	...VURDERTDATO		1	1	
feltregistrert	..FELTREGISTRERT		0	1	
feltregistrertAv	...FELTREGISTRERTAV		1	1	
datafangstdato	...DATAFANGSTDATO		1	1	
ajourføring	...AJOURFØRING		0	1	
ajourførtDato	...AJOURFØRTDATO		1	1	
ajourførtAv	...AJOURFØRTAV		1	1	

7.3 Basisegenskaper og assosiasjoner

Nedenfor følger definisjoner av SOSI-basisegenskaper som er spesielle for dette fagområdet og som ikke finnes i den generelle SOSI-beskrivelsen.

kulturminneAntall (KM_ANTALL), kulturminneBetegnelse (KM_BETEGN), kulturminneDatering (KM_DAT), kulturminneDateringKvalitet (KM_DATKVAL), kulturminneHovedgruppe (KM_HOVEDGRUPPE), kulturminneHovedmateriale (KM_MAT), kulturminneKategori (KM_KATEGORI), kulturminneNåværendeFunksjon (KM_FUNK_NÅ), kulturminneOpprinneligFunksjon (KM_FUNK_OP), kulturminneRegistreringsdato (KM_REGDATO), kulturminneSynlig (KM_SYNLIG), kulturminneVerneverdi (KM_VERNEVERDI), vernedato (VERNEDATO), vernelov (VERN_LOV), verneparagraf (VERN_PARA), vernetype (VERNTYPE)

7.3.1 kulturminneAntall KM_ANTALL

totale antall enkeltminner innenfor en sammensatt kulturminnelokalitet

Merknad: Også punktmarkerte kulturminner kan inneholde flere enheter, som f.eks. en stein med flere ristninger.

SOSI-navn syntaksdefinisjon

```
.DEF
..KM_ANTALL H3
```

7.3.2 kulturminneBetegnelse KM_BETEGN

kortfattet artsbetegnelse for kulturminnet eller kulturmiljøet

Merknad: Fritekst, men det vurderes å bytte ut denne med en fast kodeliste.

Eksempel: ..KM_BETEGN Stavkirke

..KM_BETEGN "Gravhaug (1), gravrøys (4)"

SOSI-navn syntaksdefinisjon

```
.DEF
..KM_BETEGN T100
```

7.3.3 kulturminneDatering KM_DAT

hvilken epoke eller periode kulturminnet stammer fra

Merknad: Koden har tre siffer. Det første indikerer om kulturminnet er fra førreformatorisk tid. (OBS: innledende null er obligatorisk)

SOSI-navn syntaksdefinisjon	Kodenavn	Definisjon/Forklaring	Kode
.DEF ..KM_DAT T3			
	Førreformatorisk tid		000
	Istid		010
	Steinalder		020
	Eldre steinalder		021
	Yngre steinalder		022
	Senneolitikum		023
	Bronsealder		030
	Eldre bronsealder		031
	Yngre bronsealder		032
	Jernalder		040
	Eldre jernalder		041
	Førromersk jernalder		042
	Romertid		043
	Folkevandringstid		044
	Yngre jernalder		045
	Merovingertid		046
	Vikingtid		047
	Middelalder		050
	Tidlig middelalder		051
	Høymiddelalder		052
	Senmiddelalder		053
	Sein steinbrukende tid	Periode som overlapper 023-041 i fjellområder i Sør-Norge	060
	Tidlig metalltid	Samisk periode som overlapper 030-043	061
	Samisk jernalder	Samisk periode som overlapper 043-170	062
	Eldre enn 100 år	Gjelder nyere samiske kulturminner og skipsvrak	063
	Steinalder - bronsealder		070
	Senneolitikum - bronsealder		071
	Bronsealder - jernalder		072
	Jernalder - middelalder		073

	Yngre jernalder - middelalder		074
	Vikingtid - middelalder		075
	Etterreformatorisk tid		100
	1537-1599		150
	1537-1549		152
	1550-1574		153
	1575-1599		154
	1537-1649	Etterreformatorisk tid før 1650	155
	1600-1699	1600-tallet uspesifisert	160
	1600-1624		161
	1625-1649		162
	1650-1674		163
	1675-1699		164
	1700-1799	1700-tallet uspesifisert	170
	1700-1724		171
	1725-1749		172
	1750-1774		173
	1775-1799		174
	1800-1899	1800-tallet uspesifisert	180
	1800-1824		181
	1825-1849		182
	1850-1874		183
	1875-1899		184
	1900-1999	1900-tallet uspesifisert	190
	1900-1924		191
	1925-1949		192
	1950-1974		193
	1975-1999		194
	2000-2099	2000-tallet uspesifisert	200
	2000-2025		201
	Uviss tid		999

7.3.4 kulturminneDateringKvalitet KM_DATKVAL

påliteligheten av dateringen under kulturminneDatering

SOSI-navn syntaksdefinisjon	Kodenavn	Definisjon/Forklaring	Kode
.DEF ..KM DATKVAL T1			
	Dokumentert		1
	Sannsynlig		2
	Usikker		3

7.3.5 kulturminneHovedgruppe KM_HOVEDGRUPPE

hvilken næringsgruppering/samfunnssektor kulturminnet hører med til

Merknad: Overordnet gruppering av kulturminner basert på funksjon

SOSI-navn syntaksdefinisjon	Kodenavn	Definisjon/Forklaring	Kode
.DEF ..KM HOVEDGRUPPE T2			
	Primærnæring		01
	Sekundærnæring		02
	Tertiærnæring		03
	Organisert/offentlig virksomhet		04
	Religion/tradisjon/hendelse		05
	Ikke næringstilknyttet/privat		06
	Andre funksjoner		09

7.3.6 kulturminneHovedMateriale KM_MAT

hovedmaterialet brukt i framstilling av kulturminnet

Merknad: Kun hovedmaterialet skal angis, men kombinasjoner kan forekomme. Det er mulighet for å registrere inntil 3 verdier pr. objekt.

Eksempel: Gravhaug av jord med steinkjede:

..KM_MAT 1

..KM_MAT 3

Brønn med overbygg av tre:

..KM_MAT 2

..KM_MAT 4

SOSI-navn syntaksdefinisjon	Kodenavn	Definisjon/Forklaring	Kode
.DEF ..KM_MAT T2			
	Jord	Ubrent leire, jord (med eller uten halm eller annet bindingsmateriale)	1
	Tre	Tre, tømmer, planker, halvkløvninger, stav, kubber	2
	Stein	Bearbeidet eller naturstein	3
	Murstein	Murstein, teglstein, brent leire	4
	Metall		5
	Betong	Betong, armert betong	6
	Glass		7
	Støpestein	Komposisjon, kunstig stein, Leca og lignende	8
	Steinull	Steinull, mineralull, Rockwool, annet kunstig isoleringsmateriale	9
	Maling	Hulemalerier og lignende	10
	Annet byggemateriale		11
	Intet	Naturfenomen, funnsted	12
	Ukjent		99

7.3.7 kulturminneKategori KM_KATEGORI

hovedkategori et kulturminne tilhører

Merknad: Kategori gjenspeiler hovedsakelig en forvaltningsmessig inndeling av kulturminnene, i motsetning til hovedgruppe og funksjon som gjenspeiler tilknytninger til samfunnssektorer.

SOSI-navn syntaksdefinisjon	Kodenavn	Definisjon/Forklaring	Kode
.DEF ..KM_KATEGORI T5			
	Arkeologisk enkeltminne		E-ARK
	Arkeologisk lokalitet		L-ARK
	Bygning		E-BYG
	Bygningslokalitet		L-BVF
	Historisk hage		E-HIH
	Kirke		E-KRK
	Kirkested		L-KRK
	Kulturminne under vann - lokalitet		L-MAR
	Kulturminne under vann - enkeltminne		E-MAR
	Teknisk/Industrielt enkeltminne		E-TEK
	Teknisk/industriell lokalitet		L-TEK
	Annet kulturminne		E-AKM
	Annen kulturminnelokalitet		L-AKM

7.3.8 kulturminneNåværendeFunksjon KM_FUNK_NÅ

nåværende eller sist registrerte funksjon

Eksempel: ..KM_FUNK_NÅ "1500 forsvar [festningsområde som stadig er i bruk]"

..KM_FUNK_NÅ "1200 Bolig/bosetning [villaområde]"

SOSI-navn syntaksdefinisjon	Kodenavn	Definisjon/Forklaring	Kode
.DEF ..KM_FUNK_NÅ T4			
	Bergkunst	Gjelder forhistoriske kulturminner	1100
	Bolig/bosetning		1200
	Energiforsyning		1300
	Fiske		1400
	Forsvar		1500
	Fritid		1600
	Kultur/sport		1650

	Gravminne		1700
	Hotell/restaurant		1800
	Handel		1900
	Ferdse/samferdse		2000
	Helse/pleie		2100
	Hendelse/tro/tradisjon		2200
	Industri/ fremstilling/produksjon	All produksjon uansett alder	2300
	Jakt/fangst		2400
	Landbruk		2500
	Offentlig forvaltning		2600
	Religion	Inkl. kirke, kirkested	2700
	Undervisning/forskning		2800
	Vannforsyning/renovasjon		2900
	Funksjon uspesifisert		9900

7.3.9 kulturminneOpprinneligFunksjon KM_FUNK_OP

angir kulturminnets opprinnelige hovedfunksjon

Eksempel: ..KM_FUNK_OP "1100 bergkunst [helleristning]"

..KM_FUNK_OP "1400 fiske [nausttuft]"

..KM_FUNK_OP "1500 forsvar [bygdeborg fra forhistorisk tid]"

..KM_FUNK_OP "2200 hendelse/tro/tradisjon [bautastein]"

..KM_FUNK_OP "2700 religion [kirkeruin]"

SOSI-navn syntaksdefinisjon	Kodenavn	Definisjon/Forklaring	Kode
.DEF			
..KM_FUNK_OP T4			
	Bergkunst	Gjelder forhistoriske kulturminner	1100
	Bolig/bosetning		1200
	Energiforsyning		1300
	Fiske		1400
	Forsvar		1500
	Fritid		1600
	Kultur/sport		1650
	Gravminne		1700
	Hotell/restaurant		1800
	Handel		1900
	Ferdse/samferdse		2000
	Helse/pleie		2100
	Hendelse/tro/tradisjon		2200
	Industri/ fremstilling/produksjon	All produksjon uansett alder	2300
	Jakt/fangst		2400
	Landbruk		2500
	Offentlig forvaltning		2600
	Religion	Inkl. kirke, kirkested	2700
	Undervisning/forskning		2800
	Vannforsyning/renovasjon		2900
	Funksjon uspesifisert		9900

7.3.10 kulturminneSynlig KM_SYNLIG

opplysning om hvorvidt objektet er synlig på eller over bakkenivå

Merknad: Dersom minst ett av enkeltminnene på en kulturminnelokalitet er synlig, skal lokaliteten regnes som synlig

SOSI-navn syntaksdefinisjon
.DEF
..KM_SYNLIG_BOOLSK

7.3.11 kulturminneVerneverdi KM_VERNEVERDI

vurdering av verneverdien til kulturminner og kulturmiljøer

Merknad: (For lovfestet vern: se elementet Vern)

SOSI-navn syntaksdefinisjon	Kodenavn	Definisjon/Forklaring	Kode
.DEF			
..KM_VERNEVERDI T1			
	Svært høy verneverdi		A
	Høy verneverdi		B
	Lavere verneverdi		C
	Ikke evaluert verneverdi		X

7.3.12 vernedato VERNEDATO

dato når den angitte vernetype ble gjort gyldig

SOSI-navn syntaksdefinisjon
.DEF
..VERNEDATO DATO

7.3.13 vernelov VERN_LOV

hvilken lov vern av objektet er hjemlet i

SOSI-navn syntaksdefinisjon	Kodenavn	Definisjon/Forklaring	Kode
.DEF			
..VERN LOV T3			
	Verna etter naturvernlova av 1970		NVL
	Verna etter Svalbardmiljølova av 2002		SVL
	Verna etter viltlova av 1981		VIL
	Verna etter laks- og innlandsfiskeklova av 1992		LIL
	Verna etter plan- og bygningslova		PBL
	Verna etter kulturminnelova av 1978		KML
	Verna etter bygningsfredingslova av 1920		BFL
	Verna etter fornminnelova av 1951		FML

7.3.14 verneparagraf VERN_PARA

verneparagraf i lov

Merknad: Nummer på aktuell paragraf i lov

SOSI-navn syntaksdefinisjon
.DEF
..VERN PARA T10

7.3.15 vernetype VERNTYPE

hvilken forvaltningsmessig vernestatus et objekt har

SOSI-navn syntaksdefinisjon	Kodenavn	Definisjon/Forklaring	Kode
.DEF			
..VERNTYPE T5			
	Administrativt verna område/objekt		ADM
	Båndlagt etter Plan- og bygningsloven	Etter plan- og bygningslov § 20-4.4 kan arealer i kommuneplanens arealdel båndlegges med hjemmel i særlov eller som kommunen mener det vil bli aktuelt å båndlegge. Dette omfatter blant annet områder som er tenkt eller foreslått fredet etter kulturminneloven eller naturvernloven eller regulert til spesialområde bevaring. Rettsvirkningen av arealdelen til planen for slike områder er begrenset til 4 år fra kommunestyrets vedtak av kommuneplanen med adgang til forlengelse i 2 år. Kommunen kan også båndlegge arealer ved å nedlegge midlertidig forbud mot deling og byggearbeider etter plan- og bygningslov § 33 i påvente av reguleringsplan. Forbudets virkning er begrenset til 2 år, men kan forlenges.	PBBL
	Regulert til spesialområde etter § 25.6, PBL		PBSB
	Kulturminne, tinglyst vern- og vedlikeholdsavtale	Tinglyst vern- og vedlikeholdsavtale: Ikke fredete bygninger som tidligere har fått tilskudd på antikvarisk grunnlag og hvor eier har undertegnet en slik avtale. Vern- og vedlikeholdsavtalen skal være tinglyst. I avtalen ligger en klausul om at kulturminnemyndigheten skal godkjenne endringer som går utover rent vedlikehold.	AVT
	Kulturminne, fredet etter forskrift	Fredet etter forskrift (Kulturminneloven § 22a): Bygninger i Statens eie kan være fredet ved forskrift. Rettsvirkning og konsekvensene av fredningen er den samme som ved vedtaksfredning.	FOR
	Automatisk fredet	Automatisk fredet (Kulturminneloven § 4) er alle kulturminner eldre enn år 1537 og samiske kulturminner eldre enn 100 år. Fredningen omfatter også en sikringssone på fem meter rundt	AUT

		kulturminnet. Stående byggverk oppført i perioden 1537 til og med 1649 er etter erklæring fra Riksantikvaren også automatisk fredet.	
	Vedtaksfredet	Vedtaksfredet (Kulturminneloven §§ 15, 20) er bygninger og anlegg fredet etter eget vedtak. Fredningen omfatter eksteriør, interiør og veggfast inventar, dersom ikke annet er nevnt i fredningsvedtaket. Vedtak om bygninger i fredete kulturmiljøer etter § 20 er fattet av Kongen i statsråd.	VED
	Verdensarvstatus	Kulturmiljø eller kulturminne som står på UNESCO si liste over ”World heritage sites”	WHS
	Fredningssak pågår		FPG
	Listeført objekt	Rundskriv T-3/2000 fra Kirke- utdannings- og forskningsdepartementet og Miljøverndepartementet gir en rekke kirker et spesielt vern, ved at de ikke kan rives, ombygges eller gjennomgå større forandringer uten tillatelse fra biskopen. Bygninger på byantikvarens gule liste i Oslo gir ikke bygningene formelt juridisk vern, og skal derfor ikke oppføres i denne kategori.	LIST
	Midlertidig fredet	Kulturminne eller kulturmiljø som er midlertidig freda etter Kulturminnelova § 22.4	MID
	Uavklart vernestatus	Brukes om objekter som kan komme inn under bestemmelsene for automatisk fredning, men der status ennå ikke er formelt avklart.	UAV
	Fredning opphevet		OPP
	Fjernet (automatisk fredet)		FJE
	Ikke fredet		IKKE

7.4 Gruppe-egenskaper

Gruppe-egenskaper er en realisering av datatyper i modellen. Nedenfor følger syntaks-definisjoner samt kompaktifisering av gruppe-egenskaper som er benyttet i dette fagområdet og som ikke finnes i den generelle SOSI-beskrivelsen. Manglende kompaktifisering betyr at kompaktifisering ikke skal brukes. Følgende egenskaper blir definert: kulturminneDateringGruppe (KM_DATERING), vern (VERN)

7.4.1 kulturminneDateringGruppe KM_DATERING

kulturminnets alder

Eksempel: ..KM_DATERING 191 1 [jernbane bygget i 1923]

..KM_DATERING 172 2 [brønn antagelig fra 1725-1749]

..KM_DATERING 051 2 [kirkeruin datert til 1100-tallet]

..KM_DATERING 030 1 [gravhaug med sikker datering til bronsealderen]

..KM_DATERING 000 1 [boplass med spor fra eldre steinalder, yngre bronsealder, jernalder]

..KM_DATERING 999 [kulturminnets alder kan ikke bestemmes]

SOSI-navn syntaksdefinisjon	Egenskapsnavn
..DEF	
..KM_DATERING *	
...KM_DAT T3	kulturminneDatering
...KM_DATKVAL T1	kulturminneDateringKvalitet

Denne egenskapen skal kompaktifiseres slik:

..KM_DATERING <KM_DAT> <KM_DATKVAL>

7.4.2 vern VERN

lovgrunnlag for restriksjoner knyttet til et objekt

Merknad: (se basiselementet vernelov). Noen av lovverkene har også flere verneformer (se basiselementet vernetype), som gjenspeiler formålet med vernet. Vernedato (se basiselementet VERNEDATO) er den dato angitte vernetype ble gjort gjeldende. Det gjøres oppmerksom på at et kulturminne med én type vernestatus kan ligge innenfor et verneområde med en annen type vernestatus. For eksempel, et automatisk fredet kulturminne kan forekomme innenfor et område regulert til formål bevaring, og en administrativt fredet bygning kan ligge innenfor et vedtaksfredet kulturmiljø. Et kulturminne kan strengt tatt ikke "arve" vernestatus fra et annet kulturminne eller verneområde, men dersom et kulturminne ligger innenfor et område med strengere juridisk vern, vil det være det strengeste juridiske vernet som gjelder for alle kulturminnene innenfor området (med mindre annet er bestemt). Den strengeste juridiske vernestatus vil m.a.o. ha konsekvenser for andre kulturminner i området. Dersom en bygning som er regulert til vern etter pbl ligger innenfor et fredet kulturmiljø, vil bestemmelsene for kulturmiljøet også gjelde fullt ut for den vernede bygningen, og fredningsbestemmelsene vil gjelde fremfor reguleringsbestemmelsene. Det samme gjelder for en administrativt fredet bygning. Dersom et automatisk fredet kulturminne ligger innenfor et kulturmiljø, vil bestemmelsene for kulturmiljøet også gjelde for det automatisk fredete kulturminnet, samtidig som bestemmelsene som opprinnelig knyttet seg til det automatisk fredete kulturminnet vil fortsette å gjelde.

SOSI-navn syntaksdefinisjon	Egenskapsnavn
.DEF	
..VERN *	
...VERN LOV T3	vernelov
...VERN PARA T10	verneparagraf
...VERNTYPE T5	vernetype
...VERNEDATO DATO	vernedato

Denne egenskapen skal kompaktifiseres slik:

..VERN <VERN_LOV> <VERN_PARA> <VERNTYPE> <VERNEDATO>

7.5 Egenskaper med tilhørighet i andre fagområder

I tabellen finnes egenskaper som er brukt av objekttyper i denne katalogen men som tilhører andre kataloger.

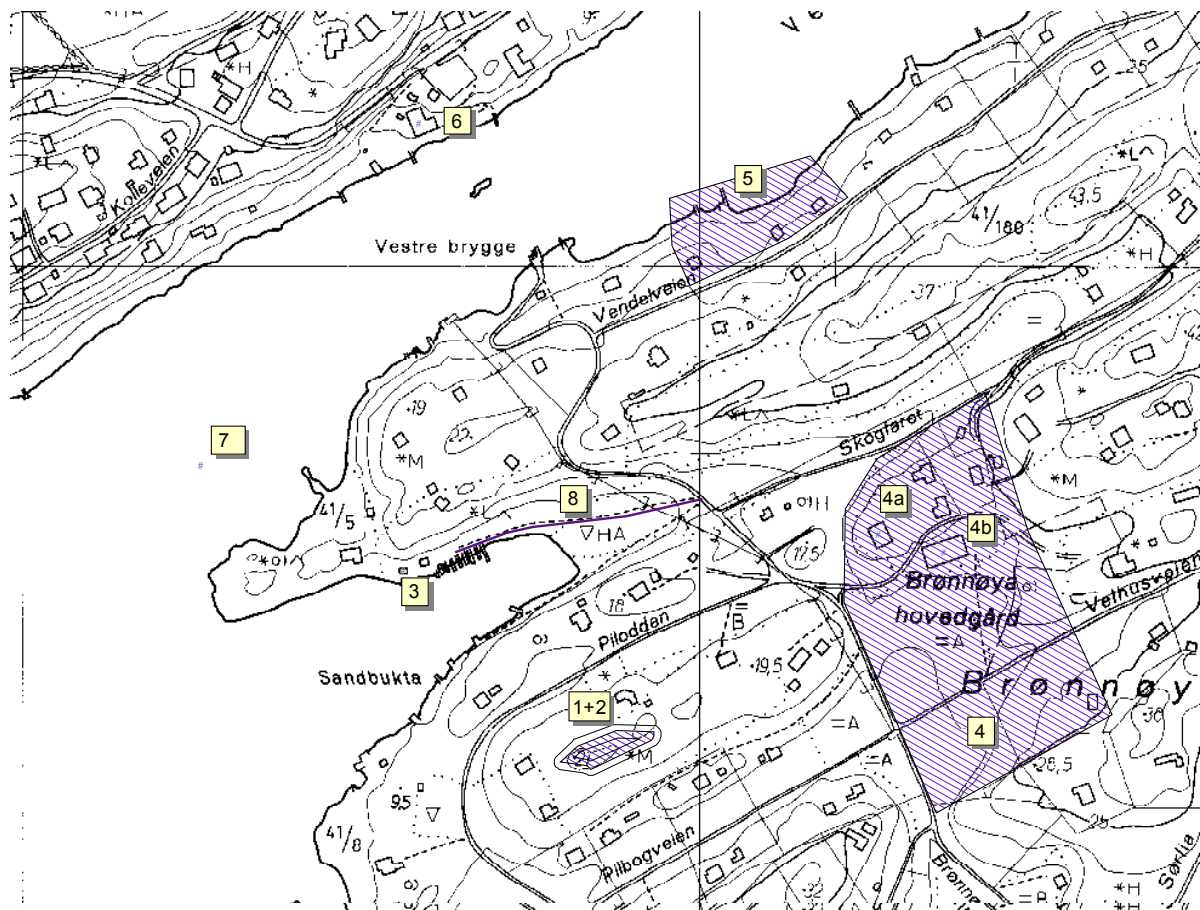
Egenskapsnavn	SOSI-navn	Tilhører fagområde
ajourføring	AJOURFØRING	BYGG - Bygninger
ajourførtAv	AJOURFØRTAV	BYGG - Bygninger
ajourførtDato	AJOURFØRTDATO	BYGG - Bygninger
arealbruksstatus	AREALST	PLAN - Plan
bruksnummer	BNR	Eiendom - Eiendomsinformasjon
datafangstdato	DATAFANGSTDATO	GenerelleTyper - Generelle typer
felteregistrertAv	FELTREGISTRERTAV	BYGG - Bygninger
felteregistrert	FELTREGISTRERT	BYGG - Bygninger
festenummer	FNR	Eiendom - Eiendomsinformasjon
gårdsnummer	GNR	Eiendom - Eiendomsinformasjon
kommunennummer	KOMM	ABAS - Administrative og statistiske inndelinger
matrikkelkommune	MATRIKKELKOMMUNE	Eiendom - Eiendomsinformasjon
matrikelnummer	MATRIKKELNUMMER	Eiendom - Eiendomsinformasjon
navn	NAVN	GenerelleTyper - Generelle typer
planidentifikasjon	PLANID	PLAN - Plan
planstatus	PLANSTAT	PLAN - Plan
seksjonsnummer	SNR	Eiendom - Eiendomsinformasjon

7.6 Eksempler på SOSI formatet

Følgende objekter er med:

1. Automatisk fredet kulturminne. Gravfelt fra jernalderen. Objekttype: Kulturminne (flate).
2. Fredet sikringssone (5 meter) rundt gravfeltet. Objekttype: Sikringssone (flate).
3. Vedtaksfredet kulturminne. Kalkovn fra 1874, ved Sandbukta. Objekttype: Kulturminne (punkt).
4. Kulturmiljø. Gårdstun med innmark. Fredet etter Kulturml.oven § 20. Objekttype: Kulturmiljø (flate).
4a/4b: Vedtaksfredete bygninger innenfor kulturmiljøet. Objekttype: KulturminneBygning (punkt).
5. Kulturminner regulert til bevaring. Hytteområde. Regulert til spesialområde bevaring etter plan- og bygningsloven. Objekttype: Kulturmiljø (flate).
6. Forskriftsfredet kulturminne. Sundvokterbolig fra ca 1810. Objekttype: KulturminneBygning (punkt).
7. Skipsfunn. Vrak fra ca 1880, . Objekttype: Kulturminne (punkt).
8. Kulturminne registrert i verneplan. Veg fra 1700-tallet med status ”svært høy verneverdi” i følge Statens Vegvesens verneplan. Objekttype: Kulturminne (linje).

(NB: Eksempelet består av fiktive data!), Objektene 4a, 4b og 6 har tilhørighet i Bygg-kapitlet.


```
.FLATE 1:  
..OBJTYPE Kulturminne  
..KM_DATERING 040 1  
..NAVN Lillehaugen  
..MATRIKKNUMMER  
...MATRIKKNUMMERE 0220  
...GNR 41  
...BNR 1  
..KM_ANTALL 2  
..VERN FML 1 AUT 19630716  
..FELTREGISTRERT  
...FELTREGISTRERTAV Koldis Aasebø  
...DATAFANGSTDATO 19900506  
...AJOURFØRING  
....AJOURFØRTDATO 19990909  
....AJOURFØRTAV Sverre Steinnes  
..KM_BETEGN "Gravhaug"  
..KM_HOVEDGRUPPE 05  
..KM_FUNK_OP 1700  
..KM_FUNK_NÅ 1700  
..KM_MAT 1  
..KM_KATEGORI L-ARK  
..KM_SYNLIG Ja  
..REF :9  
..NØ  
20664267 -1056843
```

```
.FLATE 2:  
..OBJTYPE KulturminneSikringszone  
..KOMM 0220  
..NAVN "Åshaugen Østre"  
..VERN KML 6 AUT 19630716  
..REF :11 (:10)  
..NØ  
20664267 -1053863
```

```
.PUNKT 3:  
..OBJTYPE Kulturminne  
..KM_DATERING 183 1  
..NAVN "Sandbukta kalkovn"  
..MATRIKKNUMMER  
...MATRIKKNUMMERE 0220  
...GNR 41  
...BNR 2  
..KM_ANTALL 1  
..VERN KML 15 VED 19950420  
..FELTREGISTRERT  
...FELTREGISTRERTAV Koldis Aasebø  
...DATAFANGSTDATO 19900506  
...AJOURFØRING  
....AJOURFØRTDATO 19990909  
....AJOURFØRTAV Sverre Steinnes  
..KM_BETEGN Kalkovn  
..KM_HOVEDGRUPPE 02  
..KM_FUNK_OP 2300  
..KM_FUNK_NÅ 9900  
..KM_MAT 4  
..KM_KATEGORI E-TEK  
..KM_SYNLIG Ja  
..KVALITET 82 200  
..NØ  
20677523 -1071835
```

```
.FLATE 4:  
..OBJTYPE Kulturmiljø  
..NAVN "Brønnøya hovedgård"  
..MATRIKKNUMMER  
...MATRIKKNUMMERE 0220  
...GNR 41  
...BNR 1  
..MATRIKKNUMMER  
...MATRIKKNUMMERE 0220  
...GNR 41  
...BNR 4  
..VERN KML 20 VED 19980101  
..REF :12  
..NØ  
20675049 -1030745
```

```
.FLATE 5:  
..OBJTYPE Kulturmiljø  
..NAVN "Vendelveien hytteområde "  
..MATRIKKNUMMER  
...MATRIKKNUMMERE 0220  
...GNR 41  
...BNR 3  
..VERN PBL 25.6 PBSB 20031001  
..KM_REGDATO 20020525  
..REF :13  
..NØ  
20703161 -1046698
```

```
.PUNKT 6:  
..OBJTYPE KulturminneBygning  
..BID  
...BYGGNR 195285802  
..BYGGSTAT 4  
..BYGGTYP_NBR 249  
..FELTREGISTRERT  
...FELTREGISTRERTAV Koldis Aasebø  
...DATAFANGSTDATO 19900506  
...AJOURFØRING  
....AJOURFØRTDATO 19990909  
....AJOURFØRTAV Sverre Steinnes  
..KM_HOVEDGRUPPE 02  
..KM_FUNK_OP 2600  
..KM_FUNK_NÅ 1200  
..MATRIKKNUMMER  
...MATRIKKNUMMERE 0402  
...GNR 45  
...BNR 14  
..NAVN "SUNDEVOKTERBOLIG, VENDELSUND"  
..KM_BETEGN "Bolig"  
...SEFRAK_ID 04020119029  
...SEFRAK_FUNK  
....SEFRAK_FUNK_KODE_NÅ 149  
....SEFRAK_FUNK_KODE_OP 131  
..KM_KONSTR 15  
..KM_KLEDNING 10  
..KM_TAKFORM 11  
..KM_DATERING 181 1  
..VERN KML 22a FOR 20031001  
..KVALITET 82 200  
..NØ  
20710597 -1070667
```

```
.PUNKT 7:  
..OBJTYPE Kulturminne  
..KM_DATERING 184 1  
..NAVN "Sluppen Jon B"  
..KM_ANTALL 2  
..VERN KML 14 AUT 19630716  
..FELTREGISTRERT  
...FELTREGISTRERTAV Koldis Aasebø  
...DATAFANGSTDATO 19900506  
...AJOURFØRING  
....AJOURFØRTDATO 19990909  
....AJOURFØRTAV Sverre Steinnes  
..KM_BETEGN "Skipsvrak"  
..KM_HOVEDGRUPPE 03  
..KM_FUNK_OP 1900  
..KM_MAT 2  
..KM_KATEGORI E-MAR  
..KM_SYNLIG Nei  
..KVALITET 82 200  
..NØ  
20685364 -1086725
```

```
.KURVE 8:  
..OBJTYPE Kulturminne  
..KM_DATERING 183 1  
..NAVN "Sandfareet"  
..MATRIKkelNUMMER  
...MATRIKkelKOMMUNE 0402  
...GNR 41  
...BNR 2  
..KM_ANTALL 1  
..KM_VERNEVERDI A  
..FELTREGISTRERT  
...FELTREGISTRERTAV Koldis Aasebø  
...DATAFANGSTDATO 19900506  
...AJOURFØRING  
....AJOURFØRTDATO 19990909  
....AJOURFØRTAV Sverre Steinnes  
..KM_BETEGN Vei  
..KM_HOVEDGRUPPE 02  
..KM_FUNK_OP 2000  
..KM_FUNK_NÅ 2000  
..KM_MAT 3  
..KM_KATEGORI L-TEK  
..KM_SYNLIG Ja  
..KVALITET 82 200  
..NØ  
20678906 -1068038  
20680308 -1064232  
20680809 -1062329  
20681109 -1059125  
20681610 -1055319  
20682812 -1049710
```

Avgrensning av flatene (Eksempel gruppene 1-5)

```
.KURVE 9:  
..OBJTYPE KulturminneGrense  
..KVALITET 55 200  
..NØ  
20663407 -1060609 ...KP 1  
..NØ  
20664995 -1059419  
20666186 -1055582  
20665921 -1053069  
20665127 -1052539  
20664069 -1053995  
20662349 -1058360  
20662878 -1060477  
20663407 -1060609 ...KP 1
```

```
.KURVE 10:  
..OBJTYPE KulturminneSikringszoneGr  
..KVALITET 55 200  
..NØ  
20662873 -1058394 ...KP 1  
..NØ  
20664511 -1054237  
20665249 -1053222  
20665448 -1053354  
20665678 -1055532  
20664565 -1059116  
20663298 -1060066  
20663291 -1060065  
20662873 -1058394 ...KP 1
```

```
.KURVE 11:  
..OBJTYPE KulturminneSikringssoneGr  
..KVALITET 55 200  
..NØ  
20665295 -1059819 ...KP 1  
..NØ  
20665348 -1059772  
20665457 -1059610  
20665472 -1059567  
20666663 -1055730  
20666686 -1055582  
20666683 -1055530  
20666418 -1053016  
20666383 -1052877  
20666275 -1052715  
20666198 -1052653  
20665405 -1052123  
20665319 -1052078  
20665127 -1052039  
20664936 -1052078  
20664774 -1052186  
20664723 -1052245  
20663665 -1053701  
20663607 -1053803  
20663606 -1053808  
20663604 -1053811  
20661884 -1058177  
20661849 -1058360  
20661864 -1058482  
20662393 -1060598  
20662416 -1060668  
20662525 -1060831  
20662687 -1060939  
20662757 -1060962  
20663286 -1061094  
20663407 -1061109  
20663599 -1061071  
20663707 -1061009  
20665295 -1059819 ...KP 1
```

```
.KURVE 12:  
..OBJTYPE KulturmiljøGrense  
..KVALITET 55 200  
..NØ  
20675711 -1039839 ...KP 1  
..NØ  
20680738 -1039443  
20685632 -1036664  
20689601 -1030314  
20690792 -1028065  
20666979 -1018805  
20659306 -1032563  
20675711 -1039839 ...KP 1
```

```
.KURVE 13:  
..OBJTYPE KulturmiljøGrense  
..KVALITET 55 200  
..NØ  
20704153 -1052672 ...KP 1  
..NØ  
20706402 -1048835  
20708519 -1042088  
20704153 -1039178  
20700581 -1044999  
20697803 -1050952  
20700449 -1052407  
20704153 -1052672 ...KP 1
```


Kulturminner i et kulturmiljø (Eksempel gruppe 4), *denne har tilhørighet i Bygg-kapitlet.*

```
.PUNKT 41:          ! 4a
..OBJTYPE Kulturminnebygning
..BYGGNR 181947063
..TILBYGGSNR
..SEFRAK_ID
...SEFRAKKOMMUNE 1572
...REGISTRERINGKRETSNR 0001
...HUSLØPENR 002
..KM_BETEGN 'Stabbur, Ersvik'
..NAVN Stabburet
..KM_VERNEVERDI A
..ETASJETALL 1.5
..HOVEDMÅLRUBRIKK
...LENGDESTØRRELSE centimeter
...MÅLTALL 680
...LENGDEENHET Lengde
...LENGDESTØRRELSE centimeter
...MÅLTALL 630
...LENGDEENHET Bredde
..ANTALLSKORSTEINER 1
..SEFRAKFUNKSJON
..SEFRAK_FUNK_KODE 131
..SEFRAK_FUNK_STAT OP
..SEFRAKFUNKSJON
..SEFRAK_FUNK_KODE 144
..SEFRAK_FUNK_STAT OP
..SEFRAKFUNKSJON
..SEFRAK_FUNK_KODE 312
..SEFRAK_FUNK_STAT NÅ
..OPPRINNELIGSOSIALTMILJØ 25
..FORHOLDANDREHUS SS
..FYSISKMILJØ 32
..UNDERBYGNINGKONSTR 27
..UNDERBYGNINGKONSTR 26
..KJELLER 41
..YTTERVEGG 15
..FASADE 10
..FASADE 31
..TAKFORM 11
..TAKTEKKING 32
..KULTURMINNEDATERING
...SEFRAK_TILTAK Byggetid
...TIDSANGIVELSE 150
...SEFRAK_TILTAK Flyttingstid
...TIDSANGIVELSE 182
...SEFRAK_TILTAK Tilbyggingstid
...TIDSANGIVELSE 192
..VERN
..VERN_LOV KML
..VERN_PARA 15
..VERNTYPE VED
...VERNE DATO 20060809
..VERN
..VERN_LOV PBL
..VERN_PARA 25.6
..VERNTYPE PBSB
...VERNE DATO 20020304
..ENDRINGSVURDERING
..ENDRINGSGRAD A
...VURDERT DATO 20040707
..FELTREGISTRERT
...FELTREGISTRERTAV Koldis Aasebø
...DATAFANGST DATO 19900506
...AJOURFØRING
...AJOURFØRT DATO 19990909
...AJOURFØRTAV Sverre Steinnes
..KM_HOVEDGRUPPE 1
..NØ
20680236 -1036663
```

---

8 GML realisering

Modellene i kapittel 6 er beskrevet i form av implementasjonsuavhengige UML-modeller. Disse modellene må realiseres i den plattform som er utgangspunkt for datautveksling. Dette kapittel beskriver GML-realisering av fagområdet. GML-skjemaer med eksempler er informative for SOSI 4.0.

8.1 GML skjema

Link til GML-skjema for fagområdet:

<http://www.statkart.no/sosi/gml/>

8.2 Eksempel på GML-formatet

---

9 Fullstending endringslogg

Fagområde

Nivå	Type endring	Gjelder	Endring	Grunn
Fagområde	Feltendring (NormativeReferanser)	KULTUR	Feltet NormativeReferanser er endret.	RA, 24.februar 2005 (Thorolf Trolsrud)
Fagområde	Feltendring (målsetning)	KULTUR	Feltet målsetning er endret.	RA, 24.februar 2005 (Thorolf Trolsrud)
Fagområde	Feltendring (Historikk og status)	KULTUR	Feltet Historikk og Status er endret.	RA, 24.februar 2005 (Thorolf Trolsrud)
Fagområde	Feltendring (Omfang)	KULTUR	Feltet OMFATTER er endret.	RA, 24.februar 2005 (Thorolf Trolsrud)

Objekttype

Nivå	Type endring	Gjelder	Endring	Grunn
Objekttype	Egenskaps-sletting	KulturminneSikringssone	Objekttypeegenskapen "ID " er fjernet fra objekttypen	Revisjon 4.0 (Thorolf Trolsrud)
Objekttype	Egenskaps-sletting	KulturminneSikringssone	Objekttypeegenskapen "UNIVERS " er fjernet fra objekttypen	Revisjon 4.0 (Thorolf Trolsrud)
Objekttype	Egenskaps-sletting	KulturminneSikringssone	Objekttypeegenskapen "IID " er fjernet fra objekttypen	Revisjon 4.0 (Thorolf Trolsrud)
Objekttype	Egenskaps-sletting	Kulturmiljø	Objekttypeegenskapen "ID " er fjernet fra objekttypen	Revisjon 4.0 (Thorolf Trolsrud)
Objekttype	Egenskaps-sletting	Kulturmiljø	Objekttypeegenskapen "UNIVERS " er fjernet fra objekttypen	Revisjon 4.0 (Thorolf Trolsrud)
Objekttype	Egenskaps-sletting	Kulturmiljø	Objekttypeegenskapen "IID " er fjernet fra objekttypen	Revisjon 4.0 (Thorolf Trolsrud)
Objekttype	Egenskaps-sletting	Kulturminne	Objekttypeegenskapen "ID " er fjernet fra objekttypen	Revisjon 4.0 (Thorolf Trolsrud)
Objekttype	Egenskaps-sletting	Kulturminne	Objekttypeegenskapen "UNIVERS " er fjernet fra objekttypen	Revisjon 4.0 (Thorolf Trolsrud)
Objekttype	Egenskaps-sletting	Kulturminne	Objekttypeegenskapen "IID " er fjernet fra objekttypen	Revisjon 4.0 (Thorolf Trolsrud)
Objekttype	Ny gruppetype	KulturminneSikringssone	Objekttypen har fått ny gruppetype: "PUNKT	Revisjon 4.0 (Thorolf Trolsrud)
Objekttype	Ny gruppetype	Kulturmiljø	Objekttypen har fått ny gruppetype: "PUNKT	Revisjon 4.0 (Thorolf Trolsrud)
Objekttype	Egenskaps-sletting	Kulturmiljø	Objekttypeegenskapen "TOP_ARK " er fjernet fra objekttypen	RA, 24.feb 2005 (Thorolf Trolsrud)
Objekttype	Egenskaps-sletting	Kulturmiljø	Objekttypeegenskapen "KM_INST " er fjernet fra objekttypen	RA, 24.feb 2005 (Thorolf Trolsrud)
Objekttype	Egenskaps-sletting	Kulturmiljø	Objekttypeegenskapen "TOPO_ARK " er fjernet fra objekttypen	RA, 24.feb 2005 (Thorolf Trolsrud)
Objekttype	Egenskaps-sletting	Kulturminne	Objekttypeegenskapen "KM_FUNNOMST " er fjernet fra objekttypen	RA, 24.feb 2005 (Thorolf Trolsrud)
Objekttype	Egenskaps-sletting	Kulturminne	Objekttypeegenskapen "KM_FUNN_DATO " er fjernet fra objekttypen	RA, 24.feb 2005 (Thorolf Trolsrud)

Fagområde: **Kulturminner**

Objekttype	Egenskaps-sletting	Kulturminne	Objekttypeegenskapen "TILVEKSTNR " er fjernet fra objekttypen	RA, 24.feb 2005 (Thorolf Trolsrud)
Objekttype	Egenskaps-sletting	Kulturminne	Objekttypeegenskapen "KM_FUNN " er fjernet fra objekttypen	RA, 24.feb 2005 (Thorolf Trolsrud)
Objekttype	Egenskaps-sletting	Kulturminne	Objekttypeegenskapen "TOP_ARK " er fjernet fra objekttypen	RA, 24.feb 2005 (Thorolf Trolsrud)
Objekttype	Egenskaps-sletting	Kulturminne	Objekttypeegenskapen "KM_INST " er fjernet fra objekttypen	RA, 24.feb 2005 (Thorolf Trolsrud)
Objekttype	Egenskaps-sletting	Kulturminne	Objekttypeegenskapen "TOPO_ARK " er fjernet fra objekttypen	RA, 24.feb 2005 (Thorolf Trolsrud)
Objekttype	Gruppetype - ny	Kulturminne	Objekttypen har fått ny lovlig gruppetype: "KURVE	Revisjon 4.0 (Thorolf Trolsrud)
Objekttype	Gruppetype - ny	Kulturminne	Objekttypen har fått ny lovlig gruppetype: "PUNKT	Revisjon 4.0 (Thorolf Trolsrud)
Objekttype	Objektegenskap – ny	Kulturminne	Objekttypen har fått ny egenskap: "AREALST".	Revisjon 4.0 (Thorolf Trolsrud)
Objekttype	Objektegenskap – ny	Kulturminne	Objekttypen har fått ny egenskap: "PLANSTAT".	Revisjon 4.0 (Thorolf Trolsrud)
Objekttype	Objektegenskap – ny	Kulturminne	Objekttypen har fått ny egenskap: "PLANID".	Revisjon 4.0 (Thorolf Trolsrud)
Objekttype	Objektegenskap – ny	Kulturmiljø	Objekttypen har fått ny egenskap: "AREALST".	Revisjon 4.0 (Thorolf Trolsrud)
Objekttype	Objektegenskap – ny	Kulturmiljø	Objekttypen har fått ny egenskap: "PLANSTAT".	Revisjon 4.0 (Thorolf Trolsrud)
Objekttype	Objektegenskap - ny	Kulturmiljø	Objekttypen har fått ny egenskap: "PLANID".	Revisjon 4.0 (Thorolf Trolsrud)
Objekttype	Ny objekttegenskap	Kulturminne	Objekttypen har fått ny egenskap: "AJOURFØRTAV".	Revisjon 4.0 (Thorolf Trolsrud)
Objekttype	Ny objekttegenskap	Kulturminne	Objekttypen har fått ny egenskap: "AJOURFØRTDATO".	Revisjon 4.0 (Thorolf Trolsrud)
Objekttype	Ny objekttegenskap	Kulturminne	Objekttypen har fått ny egenskap: "AJOURFØRING".	Revisjon 4.0 (Thorolf Trolsrud)
Objekttype	Ny objekttegenskap	Kulturminne	Objekttypen har fått ny egenskap: "DATAFANGSTDATO".	Revisjon 4.0 (Thorolf Trolsrud)
Objekttype	Ny objekttegenskap	Kulturminne	Objekttypen har fått ny egenskap: "FELTREGISTRERTAV".	Revisjon 4.0 (Thorolf Trolsrud)

Egenskap til objekttype

Nivå	Type endring	Gjelder	Endring	Grunn
Egenskap til objekttype	opsjon-endring	Kulturminne/BNR	Denne er nå påkrevet etter siste diskusjon i matrikkelen (10. august 2006), det har vært mye frem og tilbake vedr. matrikkelen.	RA, 24.februar 2005 (Thorolf Trolsrud)
Egenskap til objekttype	opsjon-endring	Kulturminne/KM_DATERING	objekttypeegenskapens opsjon er endret fra "P" til "O"	RA, 24.feb 2005 (Thorolf Trolsrud)

Fagområde:

Objekttypeegenskapsverdi

Nivå	Type endring	Gjelder	Endring	Grunn
------	--------------	---------	---------	-------

Enkeltstående egenskap

Nivå	Type endring	Gjelder	Endring	Grunn
Enkeltstående egenskap	Sletting	topografiskArkivGruppe	Egenskapen topografiskArkivGruppe er slettet	RA, 24.februar 2005 (Thorolf Trolsrud)
Enkeltstående egenskap	Sletting	topografiskArkivnøkkel	Egenskapen topografiskArkivnøkkel er slettet	RA, 24.februar 2005 (Thorolf Trolsrud)
Enkeltstående egenskap	Sletting	tilvekstNummer	Egenskapen tilvekstNummer er slettet	RA, 24.februar 2005 (Thorolf Trolsrud)
Enkeltstående egenskap	Sletting	kulturminneFunnstedGruppe	Egenskapen kulturminneFunnstedGruppe er slettet	RA, 24.februar 2005 (Thorolf Trolsrud)
Enkeltstående egenskap	Feltlengde-endring	KM_KATEGORI	Egenskapens feltlengde endret fra "1" til "5"	RA, 24.februar 2005 (Thorolf Trolsrud)
Enkeltstående egenskap	Sletting	kulturminneInstitusjon	Egenskapen kulturminneInstitusjon er slettet	RA, 24.feb 2005 (Thorolf Trolsrud)
Enkeltstående egenskap	Sletting	kulturminneFunnOmstendigheter	Egenskapen kulturminneFunnOmstendigheter er slettet	RA, 24.feb 2005 (Thorolf Trolsrud)
Enkeltstående egenskap	Sletting	kulturminneFunnDato	Egenskapen kulturminneFunnDato er slettet	RA, 24.feb 2005 (Thorolf Trolsrud)
Enkeltstående egenskap	Sletting	kulturminneRegistreringsdato	Egenskapen kulturminneRegistreringsdato er slettet	Revisjon 4.0 (Thorolf Trolsrud)

Kodeverdi

Nivå	Type endring	Gjelder	Endring	Grunn
Kodeverdi	Ny verdi	VERNTYPE	Ny kodeverdi IKKE = Ikke fredet for VERNTYPE	RA, september 2005 (Thorolf Trolsrud)
Kodeverdi	Ny verdi	VERNTYPE	Ny kodeverdi OPP = Fredning opphevet for VERNTYPE	RA, september 2005 (Thorolf Trolsrud)
Kodeverdi	forklaring-endring	VERNTYPE/VED	Kodeverdiens forklaring endret fra "Kulturminne, vedtaksfreda" til "Vedtaksfreda"	RA, oktober 2005 (Thorolf Trolsrud)
Kodeverdi	forklaring-endring	VERNTYPE/AUT	Kodeverdiens forklaring endret fra "Kulturminne, automatisk freda" til "Automatisk freda"	RA, oktober 2005 (Thorolf Trolsrud)
Kodeverdi	Sletting	VERNTYPE	Koden er slettet: Plantefredningsområde = "PO"	Splittet kodeliste, overført fra Kultur til Vern med navnet Verneform (Thorolf Trolsrud)
Kodeverdi	Sletting	VERNTYPE	Koden er slettet: Plante- og dyrefredningsområde = "PDO"	Samme som ovenfor
Kodeverdi	Sletting	VERNTYPE	Koden er slettet: Plante- og dyrelivsfredning = "PD"	Samme som ovenfor
Kodeverdi	Sletting	VERNTYPE	Koden er slettet: Plantelivsfredning = "P"	Samme som ovenfor
Kodeverdi	Sletting	VERNTYPE	Koden er slettet: Naturreservat (Svalbardmiljøloven) = "NRS"	Samme som ovenfor
Kodeverdi	Sletting	VERNTYPE	Koden er slettet: Naturreservat = "NR"	Samme som ovenfor
Kodeverdi	Sletting	VERNTYPE	Koden er slettet: Nasjonalpark (Svalbardmiljøloven) = "NPS"	Samme som ovenfor
Kodeverdi	Sletting	VERNTYPE	Koden er slettet: Nasjonalpark = "NP"	Samme som ovenfor
Kodeverdi	Sletting	VERNTYPE	Koden er slettet: Naturminne = "NM"	Samme som ovenfor

Fagområde: **Kulturminner**

Kodeverdi	Sletting	VERNTYPE	Koden er slettet: Midlertidig verna område/objekt = "MV"	Samme som ovenfor
Kodeverdi	Sletting	VERNTYPE	Koden er slettet: Landskapsvernområde med plantelivsfredning = "LVOP"	Samme som ovenfor
Kodeverdi	Sletting	VERNTYPE	Koden er slettet: Landskapsvernområde med dyrelivsfredning = "LVOD"	Samme som ovenfor
Kodeverdi	Sletting	VERNTYPE	Koden er slettet: Landskapsvernområde = "LVO"	Samme som ovenfor
Kodeverdi	Sletting	VERNTYPE	Koden er slettet: Geotopvern (Svalbardmiljøloven) = "GVS"	Samme som ovenfor
Kodeverdi	Sletting	VERNTYPE	Koden er slettet: Dyrefredningsområde = "DO"	Samme som ovenfor
Kodeverdi	Sletting	VERNTYPE	Koden er slettet: Dyrelivsfredning = "D"	Samme som ovenfor
Kodeverdi	Sletting	VERNTYPE	Koden er slettet: Biotopvern (Svalbardmiljøloven) = "BVS"	Samme som ovenfor
Kodeverdi	Sletting	VERNTYPE	Koden er slettet: Biotopvern etter viltloven = "BVV"	Samme som ovenfor
Kodeverdi	Ny verdi	VERNTYPE	Ny kodeverdi WHS = Verdensarvminne for VERNTYPE	RA, 24.februar 2005 (Thorolf Trolsrud)
Kodeverdi	Ny verdi	VERNTYPE	Ny kodeverdi MID = Midlertidig freda for VERNTYPE	RA, 24.februar 2005 (Thorolf Trolsrud)
Kodeverdi	Ny verdi	KM_KATEGORI	Ny kodeverdi L-KRK = Kirkested for KM_KATEGORI	RA, 24.februar 2005 (Thorolf Trolsrud)
Kodeverdi	Ny verdi	KM_KATEGORI	Ny kodeverdi E-MAR = Kulturminne under vann - enkeltminne for KM_KATEGORI	RA, 24.februar 2005 (Thorolf Trolsrud)
Kodeverdi	Ny verdi	KM_KATEGORI	Ny kodeverdi L-USP = Uspesifisert lokalitet for KM_KATEGORI	RA, 24.februar 2005 (Thorolf Trolsrud)
Kodeverdi	Ny verdi	KM_KATEGORI	Ny kodeverdi E-USP = Uspesifisert enkeltminne for KM_KATEGORI	RA, 24.februar 2005 (Thorolf Trolsrud)
Kodeverdi	Ny verdi	KM_KATEGORI	Ny kodeverdi L-TEK = Teknisk/industriell lokalitet for KM_KATEGORI	RA, 24.februar 2005 (Thorolf Trolsrud)
Kodeverdi	Ny verdi	KM_KATEGORI	Ny kodeverdi E-TEK = Teknisk/Industrielt enkeltminne for KM_KATEGORI	RA, 24.februar 2005 (Thorolf Trolsrud)
Kodeverdi	Ny verdi	KM_KATEGORI	Ny kodeverdi L-MAR = Kulturminne under vann - lokalitet for KM_KATEGORI	RA, 24.februar 2005 (Thorolf Trolsrud)
Kodeverdi	Ny verdi	KM_KATEGORI	Ny kodeverdi E-KRK = Kirke for KM_KATEGORI	RA, 24.februar 2005 (Thorolf Trolsrud)
Kodeverdi	Ny verdi	KM_KATEGORI	Ny kodeverdi E-HIH = Historisk hage for KM_KATEGORI	RA, 24.februar 2005 (Thorolf Trolsrud)
Kodeverdi	Ny verdi	KM_KATEGORI	Ny kodeverdi L-BVF = Bygningslokalitet for KM_KATEGORI	RA, 24.februar 2005 (Thorolf Trolsrud)
Kodeverdi	Ny verdi	KM_KATEGORI	Ny kodeverdi E-BYG = for KM_KATEGORI	RA, 24.februar 2005 (Thorolf Trolsrud)
Kodeverdi	Ny verdi	KM_KATEGORI	Ny kodeverdi L-ARK = Arkeologisk lokalitet for KM_KATEGORI	RA, 24.februar 2005 (Thorolf Trolsrud)
Kodeverdi	Ny verdi	KM_KATEGORI	Ny kodeverdi E-ARK = Arkeologisk enkeltminne for KM_KATEGORI	RA, 24.februar 2005 (Thorolf Trolsrud)
Kodeverdi	Sletting	KM_KATEGORI	Koden er slettet: Uspesifisert = "U"	RA, 24.februar 2005 (Thorolf Trolsrud)
Kodeverdi	Sletting	KM_KATEGORI	Koden er slettet: Historisk hage = "H"	RA, 24.februar 2005 (Thorolf Trolsrud)
Kodeverdi	Sletting	KM_KATEGORI	Koden er slettet: Teknisk/industrielt = "T"	RA, 24.februar 2005 (Thorolf Trolsrud)
Kodeverdi	Sletting	KM_KATEGORI	Koden er slettet: Marint = "M"	RA, 24.februar 2005 (Thorolf Trolsrud)

Fagområde:

Kodeverdi	Sletting	KM_KATEGORI	Koden er slettet: Arkeologisk = "A"	RA, 24.februar 2005 (Thorolf Trolsrud)
Kodeverdi	Sletting	KM_KATEGORI	Koden er slettet: Bygningstil = "B"	RA, 24.februar 2005 (Thorolf Trolsrud)
Kodeverdi	Ny verdi	KM_DAT	Ny kodeverdi 155 = 1537-1649 for KM_DAT	RA, 24.feb 2005 (Thorolf Trolsrud)

Rolle til objekttype

Nivå	Type endring	Gjelder	Endring	Grunn
Rolle til objekttype	Ny rolle	KulturminneSikringssone	Assosiasjon mellom KulturminneSikringssone og Kulturminne med rollenavn "invers-sikringssone" opprettes!	SOSI AG1 2005-06-03 (Thorolf Trolsrud)
Rolle til objekttype	Ny rolle	KulturminneSikringssone	Assosiasjon mellom KulturminneSikringssone og KulturminneSikringssoneGr med rollenavn "avgrensning" opprettes!	SOSI AG1 2005-06-03 (Thorolf Trolsrud)
Rolle til objekttype	Ny rolle	Kulturmiljø	Assosiasjon mellom Kulturmiljø og Kulturminne med rollenavn "invers-kulturmiljø" opprettes!	SOSI AG1 2005-06-03 (Thorolf Trolsrud)
Rolle til objekttype	Ny rolle	KulturmiljøGrense	Assosiasjon mellom KulturmiljøGrense og Kulturmiljø med rollenavn "invers-avgrensning" opprettes!	SOSI AG1 2005-06-03 (Thorolf Trolsrud)
Rolle til objekttype	Ny rolle	Kulturmiljø	Assosiasjon mellom Kulturmiljø og KulturmiljøGrense med rollenavn "avgrensning" opprettes!	SOSI AG1 2005-06-03 (Thorolf Trolsrud)
Rolle til objekttype	Ny rolle	Kulturminne	Assosiasjon mellom Kulturminne og Kulturmiljø med rollenavn "kulturmiljø" opprettes!	SOSI AG1 2005-06-03 (Thorolf Trolsrud)
Rolle til objekttype	Ny rolle	Kulturminne	Assosiasjon mellom Kulturminne og KulturminneSikringssone med rollenavn "sikringssone" opprettes!	SOSI AG1 2005-06-03 (Thorolf Trolsrud)
Rolle til objekttype	Ny rolle	KulturminneGrense	Assosiasjon mellom KulturminneGrense og Kulturminne med rollenavn "invers-avgrensning" opprettes!	SOSI AG1 2005-06-03 (Thorolf Trolsrud)
Rolle til objekttype	Ny rolle	Kulturminne	Assosiasjon mellom Kulturminne og KulturminneGrense med rollenavn "avgrensning" opprettes!	SOSI AG1 2005-06-03 (Thorolf Trolsrud)